ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 18.4.2023 г.
COM(2023) 228 final

2023/0115 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2014/49/ЕС по отношение на обхвата на защитата на депозитите, използването на средствата на схемите за гарантиране на депозитите, трансграничното сътрудничество и прозрачността

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2023) 230 final} - {SWD(2023) 225 final} - {SWD(2023) 226 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Предложените изменения на Директива 2014/49/ЕС[1] (Директива за схемите за гарантиране на депозитите – ДСГД) са част от законодателния пакет за управление на кризи и застраховане на депозитите (УКЗД), който включва и изменения на Директива 2014/59/ЕС[2] (Директива за възстановяване и преструктуриране на банките – ДВПБ) и на Регламент (ЕС) № 806/2014[3] (Регламент за Единния механизъм за преструктуриране – РЕМП).

Нормативната уредба на ЕС за управлението на кризи е стабилна, но скорошните случаи на неплатежоспособност на банки показаха необходимостта от усъвършенстването ѝ. С реформирането на уредбата на управлението на кризи и застраховането на депозити (УКЗД) се оптимизира целеполагането чрез по-съгласуван подход към преструктурирането, който да осигурява организирано напускане на пазара от всяка изпаднала в криза банка, без да се засягат финансовата стабилност, парите на данъкоплатците и доверието на вложителите. В частност е необходимо да се засили концептуалната и приложната същност на действащата уредба на преструктурирането на по-малките и средните банки и особено – стимулите за прилагането ѝ, така че да се засили надеждността ѝ по отношение на обхванатите от нея субекти. Уредбата на защитата на вложителите следва да бъде усъвършенствана и за осигуряване на съгласувано прилагане на правните норми и подобряване на конкурентната равнопоставеност при защита на финансовата стабилност, засилване на доверието на вложителите и предотвратяване на верижните реакции.

Контекст на предложението

След световната финансова криза и кризата с държавния дълг ЕС предприе, в съответствие с международните призиви за реформа, решителни действия за стабилизиране на финансовия сектор на своя единен пазар. Сред тях бяха предоставянето на инструменти и правомощия за организирано управление на случаите на неплатежоспособност на банките, без да се засягат финансовата стабилност, публичните финанси и защитата на вложителите. Създаден през 2014 г., банковият съюз понастоящем се състои от два стълба: Единния надзорен механизъм (ЕНМ) и Единния механизъм за преструктуриране (ЕМП). Банковият съюз обаче все още не е завършен, тъй като липсва неговият трети стълб: Европейската схема за застраховане

---

[1] Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149—178).

[2] Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

[3] Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2014 г. за установяването на еднообразни правила и еднообразна процедура за преструктурирането на кредитни институции и някои инвестиционни посредници в рамките на Единния механизъм за преструктуриране и Единния фонд за преструктуриране и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 (ОВ L 225, 30.7.2014 г., стр. 1).

на депозитите (ЕСЗД)[4]. Приетото на 24 ноември 2015 г. предложение на Комисията за създаване на ЕСЗД[5] все още се разглежда.

В подкрепа на банковия съюз действа единна нормативна уредба, която по отношение на УКЗД се състои от три правни акта на ЕС, приети през 2014 г.: ДВПБ, РЕМП и ДСГД. В ДВПБ се определят правомощията, правилата и процедурите за възстановяване и преструктуриране на банки, в т.ч. споразуменията за трансгранично сътрудничество за управление на трансграничните случаи на банкова неплатежоспособност. С РЕМП се създават Единният съвет за преструктуриране (ЕСП) и Единният фонд за преструктуриране (ЕФП) и се определят правомощията, правилата и процедурите за преструктуриране, в контекста на Единния механизъм за преструктуриране, на участващите в банковия съюз субекти. ДСГД защитава вложителите и регламентира използването на средствата на СГД. ДВПБ и ДСГД се прилагат във всички държави членки, докато РЕМП се прилага в държавите членки, участващи в банковия съюз.

С пакета за банковия сектор от 2019 г., известен още като „пакет за намаляване на риска“, бяха изменени ДВПБ, РЕМП, Регламентът за капиталовите изисквания (РКИ)[6] и Директивата за капиталовите изисквания (ДКИ)[7]. Измененията включваха мерки за изпълнение на поетите от ЕС на различни международни форуми[8] ангажименти за допълнителни действия за завършване на банковия съюз, в частност за ефективни мерки за редуциране на риска и оттам – на заплахите за финансовата стабилност.

През ноември 2020 г. Еврогрупата постигна съгласие за създаването и ранното въвеждане на общ предпазен механизъм за ЕФП от Европейския механизъм за стабилност (ЕМС)[9].

Реформата на управлението на кризи и застраховането на депозитите (УКЗД) и по-общите последици за банковия съюз

С реформата на УКЗД и изграждането на банковия съюз, включително неговия трети стълб – ЕСЗД, ще се повиши финансовата защита на домакинствата и предприятията в

---

4 Освен това все още не е постигнато споразумение за надежден и стабилен механизъм за предоставяне на ликвидност при преструктуриране в рамките на банковия съюз в съответствие с определения от международните партньори стандарт.

5 COM/2015/0586 final.

6 Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1—337).

7 Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338—436).

8 В рамките на Базелския комитет по банков надзор и Съвета за финансова стабилност (СФС). *Key Attributes of effective resolution regimes for financial institutions*, Съвет за финансова стабилност (актуализирана версия от 2014 г.) и *Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of Globally Systemically Important Banks (G-SIBs) in Resolution, Total Loss-absorbing Capacity (TLAC) Term Sheet*, (2015 г.).

9 Еврогрупа (30 ноември 2020 г.), *Изявление на Еврогрупата в разширен формат относно реформата на ЕМС и ранното въвеждане на механизма за подкрепа за Единния фонд за преструктуриране*. Въвеждането му ще се извърши в периода 2022—2024 г. Споразумението за изменение на Договора за създаване на Европейски механизъм за стабилност обаче все още не е ратифицирано.

ЕС, а оттам – и доверието им, а ще се засили финансовата стабилност – които са необходими условия за растежа, просперитета и устойчивостта на икономическия и паричен съюз и на ЕС като цяло. Съюзът на капиталовите пазари допълва банковия съюз, тъй като и двете инициативи са от съществено значение за финансирането на двойния преход (цифровизация и екосъобразен модел), засилването на международната роля на еврото и укрепването на отворената стратегическа автономия на ЕС и неговата конкурентоспособност в един променящ се свят, особено предвид настоящите предизвикателства в икономическата и геополитическата среда[10, 11].

През юни 2022 г. Еврогрупата не прие по-обстоен работен план за завършване на банковия съюз чрез включването на ЕСЗД. Вместо това Еврогрупата прикани Комисията да представи по-целеви законодателни предложения за реформиране на нормативната уредба на ЕС на управлението на банкови кризи и на застраховането на депозитите на национално равнище[12].

Успоредно с това, в своя годишен доклад за 2021 г. относно банковия съюз[13] Европейският парламент също подчерта колко е важно съюзът да бъде завършен със създаването на ЕСЗД и подкрепи намерението на Комисията да представи законодателно предложение за преглед на УКЗД. Въпреки че ЕСЗД не беше изрично одобрена от Еврогрупата, тя ще допринесе за устойчивостта на реформата на УКЗД и ще осигури полезни взаимодействия и по-висока ефективност за сектора. Както председателят на Комисията Фон дер Лайен подчерта в политическите си насоки, в които припомни и значението на ЕСЗД, подобен законодателен пакет се вписва в програмата за завършване на банковия съюз, неизменно подкрепяна от държавите членки[14].

Целите на Директивата за схемите за гарантиране на депозитите (ДСГД)

С ДСГД се въвеждат единни за ЕС механизми за защита на депозитите. Защитата на депозитите е възлов фактор за повишаване на доверието на вложителите, за засилване на финансовата стабилност на банковата система и за съхраняване на гладкото функциониране на единния пазар. За тази цел във всяка държава членка бе създадена поне една схема за гарантиране на депозитите (СГД), чрез която бързо да се възстановяват средствата на вложителите при неплатежоспособност на съответната банка (изплащане), както и единен таван на защита на депозитите – 100 000 евро. Важно е да се отбележи, че СГД имат роля и при управлението на банковите кризи. Те могат да допринесат за преструктурирането или да финансират други мерки, запазвайки по този начин достъпа на вложителите до гарантираните депозити.

Основания за предложението

В изпълнение на задължението по член 19, параграф 6 от ДСГД Комисията обстойно оцени действието на ДСГД. В заключението ѝ се посочва, че основните компоненти на ДСГД – стандартният гарантиран размер от 100 000 евро на отделен банков влог,

---

10 Европейска комисия (2020 г.), *Работна програма на Комисията за 2021 г.*, раздел 2.3, стр. 5.

11 Европейска комисия (2023 г.), *Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г*.

12 Еврогрупа (16 юни 2022 г.), *Изявление на Еврогрупата относно бъдещето на банковия съюз*.

13 Европейски парламент (2022), *Банков съюз — годишен доклад за 2021 г.;* От 2015 г. Европейският парламент публикува всяка година доклад относно банковия съюз.

14 Среща на върха на държавите от еврозоната (24 март 2023 г.), *Изявление от срещата на върха на държавите от еврозоната в разширен формат*.

минималното целево равнище за финансиране от СГД и кратките срокове за изплащане на депозитите, като цяло са били от полза за вложителите.

В някои области обаче практическото прилагане на уредбата е показало нужда от усъвършенстване. Съответните области са обхватът на защитата на вложителите, различното разбиране на условията за използване на средствата на СГД за интервенции извън изплащането на гарантираните депозити, оперативната и общата ефективност на СГД, широките национални прерогативи и варианти, както и недостатъчната координация между мрежите за преструктуриране и защитните мрежи за застраховане на депозитите.

Като неразделна част от извършения от Комисията законодателен преглед на УКЗД, предложението за ДСГД се основава до голяма степен на подготвителната работа и на препоръките на Европейския банков орган (ЕБО) в петте му становища за прилагането на ДСГД[15], като са отчетени и случаите, в които практическото прилагане на уредбата не е постигнало – или е постигнало едва частично – някои от важните заложени в нея нормативни цели.

Обобщение на измененията на Директивата за схемите за гарантиране на депозитите (ДСГД) като част от реформата на управлението на кризите и застраховането на депозитите (УКЗД)

Предложението за ДСГД обхваща редица аспекти на политиката в тази сфера и представлява съгласуван отговор на установените проблеми. В тази връзка с него се цели:

1) да се изясни обхватът на защитата на вложителите чрез преодоляване на установените несъответствия, така че вложителите в ЕС да разполагат с уеднаквено и стабилно равнище на защита;

2) да се въведе единен начин за определяне на разходоефективността на всички видове интервенции на СГД, които не се отнасят до изплащане на гарантираните депозити при неплатежоспособност, за да се подобри равнопоставеността и съгласуваността на резултатите;

3) да се подобри функционирането на СГД чрез опростяване на административните процедури, като същевременно се повиши прозрачността във връзка с финансовата им стабилност и използването на средствата;

4) да се сближат практиките по прилагането на СГД и между органите; както и

5) да се подобри трансграничното сътрудничество между СГД при изплащането на гарантираните суми на вложителите, намиращи се в други държави членки на ЕС, или при промяна на СГД, в която участва съответната банка.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Предложението надгражда и укрепва настоящата въведена с ДСГД уредба на застраховане на депозитите. В тази връзка редица негови елементи са основани на работата, предприета от ЕБО в сътрудничество с националните СГД и определените органи. В него се предлагат изменения, за да се отрази практическият опит, придобит от националното транспониране на правото на ЕС и от прилагането на някои разпоредби, в т.ч. в контекста на банковия съюз. Предложението е инициирано

[15] Вж. раздел 3 относно събирането и използването на експертен опит.

успоредно с прегледите на ДВПБ и РЕМП, за да се осигури цялостна съгласуваност на съюзната уредба на управлението на банковите кризи.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението се базира на реформите след финансовата криза, които доведоха до създаването на банковия съюз и единната нормативна уредба на банките от ЕС.

Като засилва доверието на вложителите и финансовата стабилност, предложението допринася за устойчивостта на банковия сектор на ЕС и за капацитета му да подкрепя икономическото възстановяване след пандемията от COVID-19 в съответствие с политическите цели на европейската отворена стратегическа автономия. По-конкретно с предложението се подобрява защитата на потребителите чрез уеднаквяване на равнището и срока на защита на някои краткосрочни и зависещи от дадени житейски обстоятелства депозити на физически лица („временни значителни суми по сметка“) и чрез подобряване на предоставяната на потребителите информация.

Освен това, за да не се допусне чрез СГД да се възстановяват средства на вложители, участващи в дейности по изпиране на пари и финансиране на тероризма, измененията се опират на Директива (ЕС) 2015/849 за борбата с изпирането на пари и на насоките, предложени в законодателния пакет на Комисията, приет на 20 юли 2021 г., в областта на уредбата на ЕС на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма (БИП/БФТ).

С цел да се засили правоприлагането на ДСГД, измененията се отнасят до надзорните правомощия, предвидени в Директива 2013/36/ЕС (Директивата за капиталовите изисквания – ДКИ). Този подход е продиктуван от първостепенното значение, което се отдава на спазването на изискванията на СГД от страна на банките и оттам – на процеса на налагане на корективни мерки на неспазващите ги.

С измененията също така се уеднаквяват и изясняват разпоредбите относно превантивните и алтернативните мерки, финансирани със средства на СГД. Оценката на тези разпоредби трябва да бъде във връзка с изложените в съобщението на Комисията относно банковия сектор[16] и вече действащи изисквания за държавната помощ за финансовите институции.

Измененията изясняват и начина, по който се защитават клиентските средства в небанкови финансови институции, които ги държат в банка. Това е в съответствие с въведените с Директивата за платежните услуги[17], Директивата за електронните пари и Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията[18] изисквания за обособяване на

---

16 Съобщение на Комисията относно прилагането от 1 август 2013 г. на правилата за държавните помощи към мерките за подкрепа на банки в контекста на финансовата криза („Съобщение относно банковия сектор“); ОВ C 216, 30.7.2013 г., стр. 1—15.

17 Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО; ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35—127.

18 Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията от 7 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на защитата на финансовите инструменти и паричните средства, принадлежащи на клиенти, задълженията за управление на продукти и правилата, приложими към предоставянето или получаването на такси, комисиони или други парични или непарични облаги; ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 500—517.

клиентските средства. В контекста на динамично развитие на иновативните финансови услуги, изясняванията ще способстват за повишаване на доверието на клиентите в небанковите финансови институции и в тяхната способност да не прекъсват дейността си при банков фалит.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

С предложението се изменя съществуваща директива – ДСГД, като в частност се подобрява прилагането на вече действащите инструменти на уредбата на защита на депозитите.

Следователно правното основание на предложението е същото като това на първичния законодателен акт – член 53, параграф 1 от ДФЕС относно правото на установяване, който е и правното основание на изменяната директива. Съгласно съдебната практика на ЕС[19], когато с даден законодателен акт се допълва или поправя друг законодателен акт, без да се променя първоначалната му цел, законодателят на Съюза има право да основе последния акт на правното основание на първия акт.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Измененията на ДСГД са в съответствие с принципа на субсидиарност. С националните правни норми не може да се уеднакви защитата на вложителите и да се въведе единен набор от правила за финансирането и функционирането на СГД. Поради това са необходими действия от страна на ЕС, за да се осигурят еднакви условия на конкуренция в целия ЕС и да се избегнат неправомерните конкурентни предимства сред финансовите институции, дължащи се на различаващите се правни уредби на защитата на депозитите. В становищата си относно прегледа на ДСГД ЕБО също подчерта този факт.

Освен това, създаването на банки и предоставянето на банкови услуги, включително приемането на депозити, могат да се извършват трансгранично. Трансграничният характер на банковите системи може да създаде много предизвикателства за СГД (смяна от дадена банка на СГД, в която участва, водене на регистри на клиентите или трансгранично сътрудничество), което създава необходимост от намеса на ЕС.

Повечето от измененията в предложението актуализират съществуващото законодателство на ЕС и като такива се отнасят до области, в които ЕС вече упражнява правомощия. С няколко действия в предложението се постига допълнително уеднаквяване с оглед на заложените в ДСГД цели.

• Пропорционалност

Измененията са съобразени с необходимото за постигането на целите на ДСГД.

С тях се въвеждат общи изисквания за подобряване и уеднаквяване на защитата на вложителите в ЕС. Предложението обаче не урежда организационните модели, правната структура, нито вътрешното управление на СГД от ЕС. Поради това, установената схема на ЕС за застраховане на депозитите се опира – и ще продължи да

[19] Решение от 21 юни 2018 г. по дело C-5/16, Полша/Парламент и Съвет, EU:C:2018:483, стр. 49 и 69 и цитираната съдебна практика.

го прави – на мрежа от национални СГД, организирани различно (публични СГД, частни СГД, институционални защитни схеми – ИЗС) и с различни отношения между определения за СГД орган и органа за преструктуриране (под един и същ шапка или в отделни институции).

Освен това предложението предоставя значителни правомощия на националните органи, като се започне от определянето на разходоефективността на използването на средствата на СГД. Повечето обхванати от предложението теми (общо равнище на временни значителни суми по сметка, защита на клиентските средства, защита на публичните органи) са в области, в които, с цел да се повиши правната сигурност при защитата на вложителите, държавите членки на ЕС изрично поискаха общ за ЕС стандарт. Предвидените в предложението задачи за ЕБО (издаване на насоки и стандарти) са ограничени до най-техническите аспекти на ДСГД, за които е необходимо по-подробно обяснение на изискванията.

В предложението също така се запазват действащите разпоредби, които отчитат националните особености и съобразяват с тях прилагането на изискванията на ДСГД, например чрез избор на национални варианти, възможност за някои държави членки да прилагат по-ниско целево равнище или за членовете на ИЗС да има намалени вноски.

- **Избор на инструмент**

Предлага се мерките да бъдат приложени, като ДСГД бъде изменена чрез директива. Предложените мерки обхващат или доразвиват вече съществуващи разпоредби, заложени в тези правни инструменти. Застраховането на депозитите е тясно свързано с нехармонизирани области на националните уредби, като например законодателството в областта на несъстоятелността, поради което транспонирането е най-добрият начин за оптимално въвеждане на предложените разпоредби в националното законодателство.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки / проверки за пригодност на действащото законодателство**

Уредбата на УКЗД бе замислена с цел да се предотвратява и управлява неплатежоспособността на институциите, независимо от техния размер или бизнес модел. Тя бе разработена с цел поддържане на финансовата стабилност, защита на вложителите, свеждане до минимум на използването на публична финансова подкрепа, ограничаване на риска от недобросъвестно поведение и подобряване на вътрешния пазар на финансови услуги. Според оценката уредбата на УКЗД като цяло подлежи на усъвършенстване.

По-специално са незадоволителни правната сигурност и предвидимостта при управлението на банковата неплатежоспособност. Решението на публичните органи дали да прибегнат до преструктуриране или несъстоятелност може да се различава значително в отделните държави членки. Освен това защитните механизми, финансирани от сектора, невинаги са ефективни и продължават да съществуват различни условия за достъп до финансиране при преструктуриране и извън него. Това се отразява на ориентировъчните критерии за едно или друго решение и създава възможност за арбитраж, когато се решава кой инструмент за управление на кризи да се използва. Също така, защитата на вложителите в редица области продължава да се различава значително сред държавите членки.

- **Консултации със заинтересованите страни**

За да получи по-добра представа за функционирането на нормативната уредба, както и за евентуалните пътища за подобряването ѝ, Комисията проведе обширни консултации, като използва различни инструменти, за да достигне до всички заинтересовани страни.

През 2020 г. Комисията започна консултация по комбинирана първоначална оценка на въздействието и план-график, за да получи подробен анализ на действията, които трябва да бъдат предприети на равнище ЕС, и потенциалното въздействие на различните варианти на политика върху икономиката, обществото и околната среда.

През 2021 г. Комисията започна две консултации: целева и обществена консултация за получаване на становища от заинтересованите страни за начина, по който се прилага уредбата на УКЗД, и за евентуалните ѝ изменения. Целевата консултация съдържаше 39 общи и специфични технически въпроса; тя бе достъпна единствено на английски език и се проведе от 26 януари до 20 април 2021 г. Обществената консултация съдържаше 10 общи въпроса, преведени на всички езици на ЕС; тя се проведе от 25 февруари до 20 май 2021 г. На 7 юли 2021 г. бе публикуван обобщен доклад за събраните при тази консултация сведения[20]. Становището на повечето респонденти бе, че депозитите на публичните органи, в т.ч. на местните органи, също следва да бъдат защитени от СГД. От своя страна повечето банки и СГД изтъкнаха, че настоящото редовно оповестяване на информация е достатъчно и че не са необходими промени. Цифровата комуникация често бе посочвана като най-разходоефективното средство.

Освен това, на 18 март 2021 г. Комисията бе домакин на конференция на високо равнище, в която участваха представители на всички заинтересовани страни. Значението на една работеща нормативна уредба бе потвърдено на конференцията, но бяха подчертани и съществуващите слабости. Участниците отбелязаха, че въведената с ДСГД уредба би следвало да бъде допълнително съобразена, в т.ч. като взаимодействие, с уредбата на Директивата за борба с изпирането на пари (ДБИП), на Директивата за платежните услуги, както и на държавната помощ. Бе също така посочено, че в прегледа на ДСГД следва да се разгледа и доверието на потребителите, както и ситуацията на по-малките пазари.

В рамките на Експертната група по банково дело, плащания и застраховане служители на Комисията също така многократно се консултираха с държавите членки относно прилагането от страна на ЕС на уредбата за УКЗД и относно евентуалния преглед на ДВПБ/РЕМП и ДСГД. Успоредно с обсъжданията в експертната група, въпросите в настоящото предложение бяха разгледани и на заседанията на подготвителните органи на Съвета, а именно работната група „Финансови услуги и банков съюз“ на Съвета и работната група на високо равнище относно ЕСЗД.

Освен това, по време на подготвителната законодателна фаза службите на Комисията проведоха и многобройни срещи (присъствени и онлайн) с представители на банковия сектор и с други заинтересовани страни.

Резултатите от всички горепосочени инициативи бяха използвани при подготовката на настоящото предложение и придружаващата го оценка на въздействието. Те предоставиха недвусмислен сигнал за необходимостта от актуализиране и допълване на действащите разпоредби с цел оптимизиране постигането на заложените нормативни

[20] *Банков съюз: преглед на уредбата за управление на банкови кризи и за застраховане на депозитите*, Европейска комисия, 2021 г.

цели. В приложение 2 към оценката на въздействието са представени обобщенията на тези консултации и на обществената конференция.

- **Събиране и използване на експертни становища**

С оглед на прегледа си на ДСГД Комисията поиска от ЕБО обстойно съдействие[21].В отговор ЕБО представи пет становища. Първото – за допустимостта на депозитите, равнището на гаранцията и сътрудничеството между схемите за гарантиране на депозитите, бе представено през август 2019 г.[22] Второто – за плащанията по схемите за гарантиране на депозитите, бе представено през октомври 2019 г.[23] Третото – за финансирането на схемите за гарантиране на депозитите и използването на фондовете на схемите за гарантиране на депозитите, бе представено през януари 2020 г.[24] Четвъртото – за третирането на клиентските средства, бе представено през октомври 2021 г.[25] Комисията взе предвид и становището на ЕБО от 2020 г. за взаимодействието между Директивата на ЕС за борба с изпирането на пари и Директивата относно схемите на ЕС за гарантиране на депозитите[26], както и изготвяното на всеки две години становище на ЕБО от 2021 г. за рисковете за финансовия сектор на ЕС от изпирането на пари и финансирането на тероризма (ИП/ФТ)[27].

Освен това Комисията възложи на Центъра за европейски политически изследвания (ЦЕПС) да представи два доклада за застраховането на депозитите – „Хармонизиране на законодателството на държавите от еврозоната в областта на несъстоятелността“[28] и „Варианти за самостоятелни действия на държавите членки и техни прерогативи съгласно Директивата относно схемите за гарантиране на депозитите“[29], които бяха публикувани съответно през декември 2016 г. и ноември 2019 г.

В допълнение към консултациите със заинтересованите страни, Комисията участва в обсъждания и обмен на мнения във връзка с работата на работната група на ЕБО по схемите за гарантиране на депозитите и на експертната група по банково дело, плащания и застраховане.

- **Оценка на въздействието[30]**

Настоящото предложение споделя своята оценка на въздействието с предложенията за преразглеждане на ДВПБ и РЕМП, в които е отчетена получената от заинтересованите страни информация и необходимостта от решаване на различни взаимосвързани въпроси, обхванати в три различни правни текста. В приложение 6 към оценката на

---

21 *Call for advice regarding funding in resolution and insolvency*, ЕБО, октомври 2021 г.

22 *Opinion of the EBA on the eligibility of deposits, coverage level and cooperation between deposit guarantee schemes*, ЕБО, август 2019 г.

23 *Opinion of the EBA on deposit guarantee scheme payouts*, ЕБО, август 2019 г.

24 *Opinion of the EBA on deposit guarantee scheme funding and uses of deposit guarantee funds.*, ЕБО, януари 2020 г.

25 *Opinion of the EBA on the treatment of client funds under the DGSD*, ЕБО, октомври 2021 г.

26 *Opinion of the EBA on the interplay between the EU Anti-Money Laundering Directive and the EU Deposit Guarantee Scheme Directive*, ЕБО, декември 2021 г.

27 *Opinion of the EBA on the risks of money laundering and terrorist financing affecting the EU's financial sector.*, ЕБО, март 2021 г.

28 *Harmonising insolvency laws in the Euro area*, ЦЕПС, декември 2016 г. https://www.ceps.eu/ceps-publications/harmonising-insolvency-laws-euro-area-rationale-stocktaking-and-challenges/

29 *Options and national discretions under the DGSD and their treatment in the context of a European Deposit Insurance Scheme*, ЦЕПС, ноември 2019 г.

30 Вж. препратките към SWD (2023)226 (резюме на оценката на въздействието) и SEC (2023)230 (положителното становище на Комитета за регулаторен контрол).

въздействието се описват проблемите около настоящото функциониране на СГД, посочват се възможните сценарии за усъвършенстване и се обосновават възприетите нормотворчески варианти. В него се заключава, че ДСГД като цяло реално е подобрила защита на вложителите в целия ЕС. Изпълнението на предвидените в ДСГД гаранции обаче продължава да се различава значително сред националните СГД – с неблагоприятните последици от това за вложителите, което засилва необходимостта от единни правила за преодоляването на тези различия. В него също така се изтъква необходимостта от изясняване на гаранциите за някои видове вложители.

При всички варианти на политика са отчетени предложенията на ЕБО и последващата информация, получена от експертите на държавите членки в рамките на експертната група по банково дело, плащания и застраховане към Комисията, както и други аналитични данни, когато е имало такива.

В оценката на въздействието се подчертава, че с оценените варианти на политика се подобрява прилагането на застраховането на депозитите в държавите членки и се повишава правната сигурност и доверието на вложителите. С тях защитата на вложителите се съобразява с последните промени и уязвимости на финансовата екосистема, тъй като са предвидени специални разпоредби относно трансграничната дейност, финансовите услуги и борбата с изпирането на пари. Улеснява се и използването на средствата на СГД при интервенции, които не се отнасят до изплащането на гарантираните депозити, а например до осигуряването, по най-разходоефективния начин, на достъп на вложителите до техните депозити, като се изменя начинът, по който се определя разходоефективността.

От друга страна, с изричното включване на някои видове вложители и депозити в обхвата на гаранциите (публични органи, клиентски средства) и доуеднаквяването на някои разпоредби (минимален размер на гаранцията за временни значителни суми по сметка, премахване на възможността за приспадане от подлежащата на изплащане сума на задълженията на вложителите, чийто падеж е настъпил), тези изменения е възможно да се отразят, макар и ограничено, на разходите за СГД. Аналогично, изменението на начина, по който се определя разходоефективността на използването на СГД за интервенции, които не се отнасят до изплащане, също би могло да се отрази финансово на СГД. Съгласно залегналия в ДСГД принцип за защита на публичните средства, тези разходи ще се поемат от банковия сектор чрез вноски в СГД и няма да засегнат данъкоплатците.

Оценката на въздействието също така потвърди, че ЕСЗД ще засили устойчивостта на уредбата на СГД. Обединяването на средствата в обща схема ще засили капацитета на схемата за застраховане на депозитите в рамките на банковия съюз да поема значителни плащания и оттам – да се ползва със силното доверие на вложителите. Въпреки че вариантът за създаване на ЕСЗД е технически най-рационалният, на този етап той не е реалистичен от политическа гледна точка.

След като първоначално се произнесе отрицателно по оценката на въздействието, Комитетът за регулаторен контрол я одобри. Оценката на въздействието бе изменена вследствие на бележките на комитета във връзка с функционирането на СГД, за да се изяснят връзките между становището на ЕБО и представените в оценката на въздействието варианти.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

С предложението ще се намали регулаторното и административното бреме за СГД, тъй като ще се премахнат някои варианти за самостоятелни действия на държавите членки и техни прерогативи, ще се въведе равнопоставено третиране на клоновете от трети държави и ще се засилят механизмите за трансгранично сътрудничество между СГД. Чрез рационализиране на изискваните оповестявания и съобразяването им с потребностите на получателите им, измененията ще облекчат административната работа по прилагането на изискванията на СГД.

Що се отнася до цифровите технологии, предложението използва техническия и юридически напредък за осигуряване на лесен достъп до информацията за вложителите и на възможно най-голяма бързина на изплащанията.

Освен това, със заложените за ЕБО задачи се предвиждат допълнителни изменения с цел усъвършенстване и уеднаквяване на практическото прилагане на разпоредбите на ДСГД.

Разходите за банките и националните органи ще бъдат съвсем ограничени. Очаква се всяко от подобренията на защитата на вложителите, предвидени в предложението за ДСГД (временни значителни суми по сметка, клиентски средства, публични органи), да има съвсем незначително въздействие върху средствата на СГД. Например в 13 държави членки клиентските средства са по-малко от 1 % от всички гарантирани депозити в съответната държава членка. Следователно предложението ще запази конкурентоспособността на банковия сектор в ЕС, като същевременно ще засили защитата за вложителите в ЕС. Освен това потенциалните допълнителни разходи, макар и ограничени, покрай тези подобрения до голяма степен ще се компенсират от намалените оперативни разходи за СГД съгласно изменената директива. С намаляването на броя на вариантите за самостоятелни действия, опростяването на съществуващите механизми за трансгранично сътрудничество и установяването на равнище ЕС на обща методика за определяне на разходоефективността, предложението ще освободи административни ресурси на СГД.

Поради нарасналата роля на СГД в управлението на кризи, използването на финансовите им средства, събирани от банковия сектор, може да изисква по-честото им попълване. От друга страна, тъй като се преценяват от гледна точка на тяхната разходоефективност, тези мерки са разрешени само ако се считат за по-евтини за СГД в сравнение със сценария на изплащане. Този подход запазва финансовите им ресурси в дългосрочен план.

- **Основни права**

Предложението зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на ЕС, по-специално свободата на стопанска инициатива (член 16), правото на собственост (член 17) и защитата на потребителите (член 38).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма финансово отражение върху бюджета на ЕС. Предложението предвижда ЕБО да изготви седем технически стандарта и шест насоки в допълнение към вече съществуващите в ДСГД. Сред тези шест нови указания за насоки три имат за цел единствено да кодифицират в нормативен акт от първо ниво вече съществуващите и изготвени по инициатива на ЕБО насоки (провеждане на тестове за устойчивост,

очертаване и докладване на наличните финансови средства, споразумения за сътрудничество). Поради това тези насоки няма значително да увеличат количеството работа. Другите предвидени в предложението задачи са свързани с различни въпроси – с ограничен обхват (принцип на диверсификация с инвестиране в нискорискови активи) или с по-широк обхват (определяна на разходоефективността).

Предвид досегашната и текущата работа на ЕБО по управление на кризи се смята, че предложените задачи за ЕБО не следва да водят до откриването на нови длъжности, а да се изпълняват с разполагаемите ресурси.

Техническите стандарти трябва да бъдат изготвени 12 месеца след влизането в сила на директивата. Предвид настоящите ресурси на ЕБО, този срок е достатъчен за изготвянето им.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Чрез редовни взаимодействия със специалната група на ЕБО по схемите за гарантиране на депозитите Комисията оценява прилагането на правните разпоредби[31] и допринася за уеднаквяване защитата на вложителите в целия ЕС.

Както вече е предвидено в съществуващата ДСГД, националните органи ще продължат да съобщават на ЕБО размера на наличните финансови средства, алтернативните механизми за финансиране и използването на средствата на СГД – които ЕБО на свой ред следва да оповестява. В предложението също така се запазват редовните и последващите прегледи, които вече са предвидени в първоначалната директива, на тестовете за устойчивост на СГД, критериите за вноските според рисковете и преразглеждането на гарантирания размер.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

С предложените изменения се доразвива и изяснява задачата на СГД за по-добра защита на депозитите и възстановяване на средствата на вложителите. С тях се засилва ролята на СГД в ситуациите, които не представляват изплащане от СГД на средства на вложителите след изпадането в несъстоятелност на дадена банка за целите на управлението на банкови кризи с оглед на запазването на доверието на вложителите и на финансовата стабилност. С тях също така се въвеждат специфични изисквания за опростяване на ежедневните дейности на СГД и за управлението на сложни от административна гледна точка ситуации.

С предложението се изменят следните разпоредби на ДСГД:

Предвид увеличените възможности за използване на СГД за финансирането на превантивни мерки, на стратегии за прехвърляне при преструктуриране и на алтернативни мерки при несъстоятелност, член 1 („Предмет и обхват“) се изменя, за да се поясни, че, наред със създаването и функционирането на СГД, в обхвата на настоящата директива попадат и гарантирането и изплащането на депозитите и използването на средствата на СГД с цел съхраняване на достъпа на вложителите до

[31] В предложението се предвижда държавите членки да транспонират настоящата директива в националното си законодателство в рамките на 18 месеца от влизането ѝ в сила.

депозитите. Параграф 2, буква г) от посочения член се изменя, за да се поясни, че в обхвата на директивата попадат клоновете на кредитните институции, установени в трети държави.

В член 2 се съдържат използваните за целите на настоящата директива определения. Той се изменя, за да се въведат определения в съответствие с новите разпоредби, въведени в предложението вследствие на съдържащите се в становищата на ЕБО препоръки, относно, в частност, депозитите на клиентски средства и борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Параграф 8 от член 4 е внедрен в новия член 16а относно обмена на информация между кредитните институции и СГД и докладването от страна на органите (вж. по-долу).

В становището си ЕБО изтъкна различното тълкуване на определението на публични органи. Резултатът е различен обхват на защита на депозитите сред държавите членки, в някои от които в защитата не попадат публични субекти като училищата, болниците или общинските услуги, които не са комплексни вложители. Съществуващото разграничение между публичните органи въз основа на техния бюджет и други характеристики създава оперативни затруднения за кредитните институции и СГД. Поради това, за да се уеднакви и подобри защитата им, в член 5 публичните органи вече не са изключени от обхвата на защитата на вложителите. В посочения член също така се пояснява, че депозитите, свързани с финансиране на тероризма, са изключени от защитата на СГД.

Член 6, който урежда гарантирания размер на защитата на вложителите, се изменя, за да се уеднакви минималният размер защитени временни значителни суми по сметка, съответният срок на защита и да се изясни обхватът на защитените депозити, държани с оглед на сделките с недвижими имоти.

Предвид различните тълкувания на съществуващата възможност за приспадане на задълженията на вложителите, чийто падеж е настъпил, от подлежащата на изплащане сума, параграф 5 от член 7 се заличава, за да се уеднакви изчисляването на подлежащата на изплащане сума. Параграф 7 се изменя, за да се вземат предвид случаите на отрицателен лихвен процент.

Въвежда се нов член 7а относно тежестта на доказване, за да се изясни процесуалният аспект на допустимостта на депозитите или на правото върху тях, като вложителите и титулярите на сметки са тези, които трябва да доказват, че имат абсолютно право върху депозитите в сметки на бенефициери или в сметки с временно значителни суми по тях.

С цел да се даде повече време за проверка на изпълнението на условията за изплащане и в съответствие с разпоредбата на член 7а относно тежестта на доказване, член 8 се изменя, за да се удължи до 20 работни дни срокът за СГД при изплащанията при сметки на бенефициери, клиентски средства и временни значителни суми по сметка. За начална дата се приема датата, на която СГД разполага с пълната документация за разглеждане на исканията и проверка на условията за изплащане. Измененият член също така позволява на СГД да определи праг за изплащанията при неактивни сметки.

Вмъква се нов член 8а, за да се посочи, че, предвид целите на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, сумите над 10 000 евро се възстановяват на вложителите по банков път.

Финансовите институции – инвестиционни посредници, платежни институции, институции за електронни пари, събират средства от своите клиенти, поради което секторното законодателство ги задължава да защитават тези средства, в т.ч., наред с другото, чрез поставянето им в обособени сметки в кредитни институции. В новия член 8б се въвеждат разпоредби, с които се уеднаквява обхватът на защитата на клиентските средства, депозирани с цел обособяването им, но от името и за сметка на съответния клиент. В посочения член се описват подробно и условията за изплащане на титуляря на сметката или на клиента, като на ЕБО се възлага да разработи проекти на регулаторни технически стандарти за идентифициране на клиентите в такива случаи.

Предложението на Комисията за регламент за предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари и финансиране на тероризма[32] изисква от финансовите надзорни органи да сътрудничат с органите за преструктуриране или определените органи, като ги информират за резултата от комплексната проверка на съответния клиент. Въвежда се нов член 8в от ДСГД, за да не се допусне изплащането на депозити, когато комплексната проверка на клиента е породила подозрение за изпиране на пари или финансиране на тероризма, както и за да се осигури в тези случаи безпрепятствен обмен на информация между определения орган и СГД. С тази нова разпоредба също така се въвеждат механизми за спиране на плащанията от СГД на гарантирани депозити, за които се подозира, че са свързани с изпиране на пари или финансиране на тероризма.

В член 9 от ДСГД се предвижда, че когато СГД извършва плащания при процедура по преструктуриране, СГД следва да има вземане към съответната кредитна институция за сума, равна на изплатената от нея. Това вземане следва да е с ранг *pari passu* с гарантираните депозити. В посочената разпоредба не се прави разграничение между вноската на СГД за преструктуриране, без прекъсване на дейността, на банка чрез рекапитализация чрез вътрешни източници (когато юридическото лице се запазва и продължава дейността си) и за финансиране на стратегия за прехвърляне (продажба на стопанска дейност или инструмент за мостова институция и ликвидация на остатъчния субект). Липсата на такова разграничение може да породи несигурност по отношение на наличието и размера на вземанията на СГД при различни сценарии. Поради това член 9 се изменя, за да се уточни, че когато средства на СГД се използват при стратегии за прехвърляне в рамките на преструктуриране или при алтернативни мерки в производство по несъстоятелност, СГД следва да има вземане срещу остатъчната институция или субект в последващата им ликвидация, извършена по националното законодателство. Обосновката за това е фактът, че средствата на СГД се използват за загуби, които иначе са щели да бъдат понесени от вложителите. Такова вземане следва да бъде със същия ранг като депозитите, уредени от националната уредба на несъстоятелността, така че акционерите и кредиторите на остатъчната институция или субект да поемат реално загубите на институцията, а и с цел да се улесни възстановяването от СГД на средствата при несъстоятелност. От своя страна, вноската на СГД за преструктуриране, без прекъсване на дейността, на банка чрез рекапитализация чрез вътрешни източници вместо за гарантиране на депозитите в размера, с който те биха били обезценени или преобразувани в случай на рекапитализация чрез вътрешни източници, не следва да поражда вземане срещу

[32] *Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, COM(2021) 420 final*, Европейска комисия, 2021 г.

институцията в режим на преструктуриране, тъй като това би обезсмислило целта на такава вноска.

Член 9, параграф 3 се изменя, за да се въведе единен петгодишен срок за предявяване на иск срещу СГД от страна на вложителите.

Член 10 се изменя, за да се уточни референтният период за изчисляване на целевото равнище и фактът, че за постигане на целевото равнище се допускат само парични средства, пряко внесени в СГД или възстановени от СГД. Това пояснение е в съответствие с действащите правила, приложими съгласно насоките на ЕБО. Целта е да се поясни, че средствата, събрани чрез заеми, не са допустими за постигане на целевото равнище.

Параграф 4 от член 10 се заличава, тъй като възможността за набиране на наличните финансови средства чрез задължителните вноски, плащани от институциите членки по съществуващите схеми за задължителни вноски, установени от държава членка, не е била използвана на практика.

В съответствие със становищата на ЕБО, за да се подобри сближаването на практиките и да се гарантира наличието на средствата в предвидения срок за възстановяване средствата на вложителите, в член 10 се добавя нов параграф 11, в който се предвижда възможност за СГД да използват алтернативни механизми за финансиране от частни източници, преди да използват наличните финансови средства и средствата, събрани чрез извънредни вноски. Подобна възможност ще позволи на СГД и да не прибягват незабавно до набирането на извънредни вноски, когато това би застрашило финансовата стабилност (например при системна криза). Такава възможност, която не е ограничавана, е необходима и за да се позволи на СГД да използват средствата си по най-ефикасния начин и да избегнат спешна продажба на своите активи (налични финансови средства) в момент на криза. В същото време разпоредбата предвижда използването на финансиране от публични източници само в краен случай.

Освен това новият параграф в член 10 изяснява изискванията за подходящо управляване на средствата на СГД и възлага на ЕБО да разработи насоки за диверсифициране на инвестиционната стратегия на СГД. В него също така се предвижда възможността средствата на СГД да бъдат поставени в отделна сметка в националната централна банка или националната хазна. Освен това, с него на ЕБО се възлага да разработи регулаторни технически стандарти за очертаване на възможните за СГД финансови средства.

Член 11 се изменя, за да се изясни разграничението между превантивни и алтернативни мерки. Превантивните мерки са интервенции на СГД, които, с цел да се запази финансовата стабилност на банка в затруднено положение, която все още не отговаря на условията за изпадане в неплатежоспособност или за вероятност от такова изпадане, я подпомагат финансово под формата на гаранции, парични инжекции или участие в увеличение на капитала. Алтернативните мерки са интервенции на СГД в подкрепа на прехвърлянето на депозити и активи на намираща се в производство по несъстоятелност банка към друга банка (например под формата на парична вноска за запълване на разликата между активите и депозитите, гаранции), за да се запази достъпът на вложителите до техните пари.

В член 11а се установява набор от условия за превантивните мерки и се разпределят правомощията сред органите, които оценяват начина, по който се прилагат превантивните мерки. Целта е да се усъвършенства, спрямо настоящото положение, използването на тези мерки – което да е своевременно и икономически целесъобразно, а и прилагането им – което да е еднакво във всички държави членки.

В член 11б се третира бележката с мерки, които кредитната институция се задължава да предприеме, за да осигури или възстанови спазването на пруденциалните изисквания. Тази бележка с мерки следва да е предмет на консултация с компетентния орган.

В член 11в се въвеждат изисквания за кредитните институции, които не са спазили поетите задължения или не са възстановили финансовата подкрепа, предоставена като превантивна мярка. На ЕБО се възлага да разработи насоки относно съдържанието на бележката с мерки за ефективното прилагане на дадената превантивна мярка и на коригиращия план.

В член 11г се установяват условията за пазарно предлагане на активите, правата и задълженията на банка, обект на посочените в член 11, параграф 5 алтернативни мерки, за които се използват средства от СГД. Този процес следва да бъде уеднаквен, за да се намали отрицателният ефект върху конкуренцията и да се улесни привличането на потенциални купувачи. Това следва също така да осигури съгласуваност с инструментите за прехвърляне съгласно Директивата за възстановяване и преструктуриране на банките. В съответствие с ДВПБ, процедурата за надлежна ликвидация на остатъчния субект следва да започва незабавно.

Определянето на разходоефективността сравнява разходите за СГД при интервенция за предотвратяване на допълнително влошаване на финансовото състояние на дадена банка или по прехвърлянето на стопанската ѝ дейност към друга банка с разходите по изплащането на гарантираните депозити при евентуална ликвидация на въпросната банка. Това определяне се прави по различен начин в отделните държави членки. С новия член 11д се изяснява и уеднаквява начинът на определяне на разходоефективността, с което се фиксира максималната сума извън изплащането на гарантираните депозити, с която СГД може да финансира превантивни мерки, мерки за преструктуриране и алтернативни мерки. Изплащането на гарантираните депозити при несъстоятелност може да доведе до преки и непреки разходи за СГД и нейните членове. Преките разходи са разликата между изплатените от СГД гарантирани депозити и възстановените суми от процедурата по ликвидация. Непреките разходи отразяват попълването на изразходваните от СГД средства и допълнителните разходи за финансиране на СГД във връзка с изплащането на гарантираните депозити. Когато разходоефективността се определя за целите на превантивна мярка, изчисляването на различните разходни сценарии отчита значението на превантивните мерки за законово- или договорноустановения мандат на СГД. Интервенционните разходи, извън изплащането на гарантираните депозити, следва да включват очакваните приходи, оперативните разходи и потенциалната загуба във връзка с интервенцията. На ЕБО се възлага да разработи проект на регулаторни технически стандарти за определяне на методиката за определяне на разходоефективността.

Член 14 се изменя, за да се поясни, че защитата от СГД обхваща и вложителите, намиращи се в държави членки, в които членуващите в СГД кредитни институции упражняват свободата на предоставяне на услуги. В него предвижда възможност за СГД в държавата членка по произход пряко да възстановява средствата на вложителите

в клоновете в друга държава членка , а за СГД в приемащата държава членка – да действа като контактен пункт за вложителите в кредитните институции, които упражняват свободата на предоставяне на услуги. На ЕБО се възлага да разработи насоки относно съответната роля на СГД в държавата членка по произход и в приемащата държава членка, както и относно реда и условията, при които СГД в дадена държава членка по произход следва да възстановява средствата на вложителите в клоновете, намиращи се в друга държава членка. В него се определя и начинът на изчисляване на средствата, които подлежат на прехвърляне, когато членуваща в СГД в дадена държава членка институция смени членството си със СГД в друга държава членка.

Член 15 се изменя, за да се задължат клоновете на установена в трета държава кредитна институция, които желаят да предоставят банкови услуги и да приемат отговарящи на условията депозити в ЕС, да членуват в СГД в държава членка. Според становището на ЕБО повечето клонове от трети държави в държавите членки на ЕС вече са членове на СГД в ЕС, тъй като защитата на вложителите в тези трети държави се счита за нееквивалентна или не е направена официална оценка на еквивалентността. Някои от останалите клонове не са били задължени да членуват в СГД на ЕС въпреки резултата от оценката на еквивалентността, показващ, че другият режим не е еквивалентен. В съответствие с препоръката на ЕБО настоящото изменение включва това изискване за членство и така осигурява еднаква защита както на вложителите в клоновете в ЕС на банки от трети държави, така и на тези в банките в ЕС и в техните клонове в отделните държави членки. Това засилва защитата на вложителите, тъй като премахва риска някои депозити в ЕС да подлежат на защита от СГД извън ЕС, която не отговаря на стандартите на ЕС (според становището на ЕБО, от 74 клона в ЕС от държави ЕИП, 5 не са членове на СГД от ЕС). Изискването клоновете в ЕС на банки от трети държави да членуват в СГД от ЕС е в съответствие и с една от основните цели на този преглед – улесняване използването на средствата на СГД при преструктуриране.

С цел да се предпазят средствата на СГД от икономически и финансови рискове в трети държави, в новия член 15а се допуска СГД да гарантират депозитите на вложители в клонове на институции членки, намиращи се в трети държави, само ако събраните средства са над минималното целево равнище.

Член 16 се изменя, за да се уеднакви информацията, която банките трябва да предоставят ежегодно на своите клиенти относно защитата на депозитите им. С него се засилват и изискванията към кредитните институции да уведомяват вложителите си при сливания или други големи преструктурирания, промени в членството в СГД и неналичност на депозитите поради критично финансово положение. Държавите членки са оправомощени да проверяват адекватността на предоставяните на вложителите сведения, а ЕБО е оправомощен да разработи проект на регулаторни стандарти за формàта и съдържанието на информационния документ и за процедурите и информирането на вложителите, в т.ч. по отношение на паричните депозити на клиенти и случаите на финансиране на тероризъм/изпиране на пари.

Въвежда се нов член 16а, за да се изясни начинът на докладване и да се подобри обменът на информация от кредитната институция към СГД и от СГД и определените органи към ЕБО. Важно е СГД да получават от членуващите институции по всяко време и при поискване информация за гарантираните от тях депозити. Това е необходимо, за да може СГД да функционират ефективно, както се изисква от настоящата директива. Тези изисквания за докладване произтичат от съществуващите

задължения на банките за незабавно идентифициране на депозитите или от разширяването на защитата на вложителите и следователно не противоречат на общата цел за намаляване на административното бреме за кредитните институции. Освен това, с оглед на задачите си по надзор на финансовата цялост, стабилност и сигурност на европейската банкова система, ЕБО е важно да бъде надлежно информиран за ситуациите, които възникват и в които СГД може да се намеси в съответствие с настоящата директива. ЕБО се оправомощава да разработи проект на технически стандарти за изпълнение за определяне на образеца, процедурите и съдържанието на тези сведения.

Държавите членки трябва да транспонират изложените изменения до две години от влизането в сила на изменящата директива. Новите разпоредби за реда и условията на прибягване от СГД до превантивни мерки по силата на член 11а изискват организационни промени и постепенно изграждане на оперативен капацитет от СГД и определените органи, които налагат по-дълъг период на привеждане в изпълнение. Предвид особеностите на ИЗС, които са признати за СГД, този период на привеждане в изпълнение може да бъде допълнително удължен.

2023/0115 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2014/49/ЕС по отношение на обхвата на защитата на депозитите, използването на средствата на схемите за гарантиране на депозитите, трансграничното сътрудничество и прозрачността

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[33],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[34],

като взеха предвид становището на Европейската централна банка[35],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В изпълнение на член 19, параграфи 5 и 6 от Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[36] Комисията направи преглед на прилагането и обхвата на посочената директива и заключи, че целта за защита на вложителите в Съюза чрез създаването на схеми за гарантиране на депозитите (СГД) до голяма степен е постигната. Комисията сметна обаче и че е необходимо да се преодолеят оставащите пропуски в защитата на вложителите и да се подобри функционирането на СГД, като същевременно се уеднаквят критериите за предприемането от СГД на интервенции, които не се отнасят до изплащане на гарантираните депозити.

(2) Неизпълнението на задълженията за плащане на вноски на СГД или за предоставяне на информация на вложителите и СГД би могло да подкопае защитата на вложителите. СГД или, когато е приложимо, определените органи могат да налагат парични санкции за просрочено плащане на вноските. Важно е да се подобри координацията между СГД, определените органи и компетентните органи с оглед на изпълнителни действия срещу кредитните институции, които не изпълняват задълженията си. Въпреки че прилагането на надзорни и

33 ОВ C […], […] г., стр. […].
34 ОВ C […], […] г., стр. […].
35 ОВ C […], […] г., стр. […].
36 Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (преработен текст) (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149).

правоприлагащи мерки спрямо кредитните институции от страна на компетентните органи се урежда от националното законодателство и от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[37], необходимо е определените органи да имат задължение своевременно да уведомяват компетентните органи за всяко нарушение на задълженията във връзка със защита на депозитите от страна на кредитните институции.

(3) С цел да способства за сближаването на практиките на СГД и да съдейства на СГД при проверката на устойчивостта на техните системи, Европейският банков орган (ЕБО) следва да издаде насоки относно провеждането на тестове за устойчивост на тези системи.

(4) По силата на член 5, параграф 1, буква г) от Директива 2014/49/ЕС депозитите на някои финансови институции, в т.ч. инвестиционните посредници, не са гарантирани от СГД. Въпреки това средствата, които в рамките на предоставянето на услуги тези финансови институции получават от своите клиенти и депозират в кредитна институция от тяхно име, следва при определени условия да бъдат защитени.

(5) Категориите вложители, чиито депозити понастоящем са гарантирани от СГД, е продукт на стремежа да се защитят непрофесионалните инвеститори, като за професионалните инвеститори се смята, че не се нуждаят от такава защита. Поради това публичните органи не попадат в тези категории. Повечето публични органи обаче (които в някои държави членки включват училища и болници) не могат да се смятат за професионални инвеститори. Поради това е необходимо от защитата на СГД да се ползват депозитите на всички непрофесионални инвеститори, в т.ч. публичните органи.

(6) Определени събития, като сделки с частни жилищни имоти или изплащане на определени застрахователни обезщетения, могат временно да увеличат размера на съответните депозити. Поради тази причина член 6, параграф 2 от Директива 2014/49/ЕС понастоящем задължава държавите членки да гарантират произтичащите от подобни събития депозити в размер над 100 000 евро от 3 до максимум 12 месеца, считано от момента на постъпване на съответната сума по сметка или от момента, в който тези депозити станат законово прехвърлими. С цел да се уеднакви защитата на вложителите в Съюза и да се намалят административното бреме и правната несигурност във връзка с гарантираността на тези депозити е необходимо в допълнение към гарантирания размер от 100 000 евро да се въведат единен гарантиран минимален размер и период на защита – съответно 500 000 евро и 6 месеца.

(7) При сделките с недвижими имоти, преди окончателното им уреждане средствата могат да минават през различни сметки. Следователно, за да се защитят вложителите, които по сходен начин сключват сделки с недвижими имоти, защитата на временните значителни суми следва да обхване постъпленията от продажбата, както и средствата, депозирани с оглед на предстояща в близко бъдеще покупка на частен жилищен имот.

---

[37] Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

(8) С цел да се осигури своевременно изплащане от СГД на гарантираните депозити и да се опростят административните процедури, а и самото изчисляване на подлежащата на изплащане сума, следва да се премахне правото на преценка дали при изчисляването ѝ да се взимат предвид изискуемите задължения.

(9) Необходимо е да се оптимизира оперативният капацитет на СГД и да се намали административното им бреме. Поради тази причина идентифицирането на вложителите, които имат право на съответните депозити по сметки на бенефициери, и доказването на удовлетворяването на критериите за защита на временните значителни суми следва да се предвиди да бъде отговорност на съответните вложители и титуляри на сметки и да се извършва с техни средства.

(10) За някои депозити, при които СГД трябва да проверява исканията за плащане, може да се предвиди по-дълъг срок на изплащане. За да се хармонизират правните норми в Съюза, срокът за изплащане следва да се ограничи до 20 работни дни след получаването на съответната документация.

(11) Административните разходи по изплащането на малки суми по неактивни сметки могат да надхвърлят ползата за дадения вложител. Поради това е необходимо да се уточни, че под определени прагове, които следва да бъдат определени на национално равнище, СГД не следва да бъдат задължени да предприемат активни действия за изплащане на депозитите, държани в такива сметки. Правото на вложителите да изискат такива изплащания обаче следва да бъде съхранено. Освен това, когато същият вложител има други активни сметки, СГД следва да добавят тази сума към подлежащата на изплащане сума.

(12) СГД разполагат с различни начини за изплащане на гарантираните депозити – от касови плащания до електронни преводи. За да се осигури обаче проследимост на процеса по изплащане от СГД на гарантираните депозити и с оглед на целите на съюзната уредба за предотвратяване на използването на финансовата система за изпирането на пари и финансиране на тероризма, изплащанията на суми над 10 000 евро следва по подразбиране да се извършват по банков път.

(13) Финансовите институции са изключени от защитата на депозитите. Някои финансови институции обаче, в т.ч. институциите за електронни пари, платежните институции и инвестиционните посредници, също депозират в банкови сметки, макар и обикновено – временно, средствата, които са получили от своите клиенти, в изпълнение на защитните мерки, предвидени за тях в секторното законодателство, в т.ч. Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[38], Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета[39] и Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[40]. Предвид нарастващата роля на тези финансови институции, СГД следва да

---

38 Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

39 Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

40 Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

защитават тези депозити, стига съответните клиенти да са идентифицирани или идентифицируеми.

(14) Клиентите на финансовите институции невинаги знаят в кои кредитни институции те са избрали да депозират средствата им. Поради това СГД не следва да обединяват клиентските средства, които дадена финансова институция е депозирала в кредитна институция, с евентуалните депозити на същите вложители в същата кредитна институция. Кредитните институции може да не знаят кои са клиентите, които имат право върху средствата, съхранявани в клиентските сметки, или да не могат да проверяват и записват техните лични данни. В зависимост от вида и бизнес модела на дадената финансова институция, може да има обстоятелства, при които извършено пряко на клиента изплащане може да е в ущърб на титуляря на сметката. Поради това, СГД следва при определени условия да могат да внасят средства по клиентска сметка, открита от титуляря на сметка в друга кредитна институция, в полза на всеки клиент. С цел да не се допусне двойно плащане в тези ситуации, всички претенции на клиенти за суми, държани от тяхно име от титуляря на сметката, следва да бъдат намалени със сумата, която СГД пряко им е изплатила. За целта ЕБО следва да разработи проект на регулаторни технически стандарти за определяне на техническите аспекти по идентифицирането на клиентите с оглед на изплащането на техните депозити, критериите за извършване на изплащанията на титуляр на сметка в полза на негов клиент или пряко на съответния клиент, както и необходимите правила за недопускане на многократни искания за изплащане в полза на един и същ бенефициер.

(15) Когато изплащат гарантираните депозити, СГД може да се сблъскат със ситуации, които пораждат опасения за изпиране на пари. Поради това, когато бъдат уведомени, че в съответствие с приложимите разпоредби за борба с изпирането на пари звено за финансово разузнаване е спряло банковата или платежната сметка на даден вложител, СГД следва да спрат всяко изплащане в негова полза.

(16) В член 9 от Директива 2014/49/ЕС се предвижда, че когато СГД извършва плащания при процедура по преструктуриране, тя следва да има вземане към съответната кредитна институция за сума, равна на изплатената от нея, като това вземане следва да е с ранг *pari passu* с гарантираните депозити. В посочената разпоредба не се прави разграничение между вноската на СГД за преструктуриране, без прекъсване на дейността, на банка чрез рекапитализация чрез вътрешни източници и за финансиране на стратегия за прехвърляне (продажба на стопанска дейност или инструмент за мостова институция), в резултат на която остатъчният субект се ликвидира. С оглед на яснотата и правната сигурност за наличието и размера на вземанията на СГД при различни сценарии е необходимо да се уточни, че когато СГД участва финансово в прилагането на инструмента за продажба на стопанска дейност или на инструмента за мостова институция или в алтернативни мерки, при които набор от активи, права и пасиви, в т.ч. депозити, на кредитната институция се прехвърлят на получател, тя следва да има вземане срещу остатъчния субект в последващото си производство по ликвидация съгласно националното право. Необходимо е загубите на кредитната институция да се поемат фактически от акционерите и кредиторите ѝ, оставени в остатъчния субект, а за да се подобри възможността за възстановяване, при несъстоятелност, на предоставените от СГД средства, вземанията на СГД следва да имат същия ред като тези на

вложителите. При преструктуриране, без прекъсване на дейността, на кредитна институция чрез рекапитализация чрез вътрешни източници, вноската на СГД е сумата, с която гарантираните депозити са щели да бъдат обезценени или преобразувани, за да покрият загубите на тази кредитна институция, ако гарантираните депозити са били обхванати от инструмента за поделяне на загуби. Тази вноска на СГД не следва да води до вземане срещу преструктурираната институция, тъй като това би я обезсмислило.

(17) С оглед на сближаването на практиките на СГД и на правната сигурност за вложителите за начина, по които се изплащат гарантираните им депозити, а и за да се избегнат оперативни пречки за СГД, е важно да се определи достатъчно дълъг срок, в който вложителите да могат да предявят иск за изплащане на гарантираните си депозити, в случай че, при такова изплащане, СГД не ги е изплатила в сроковете, определени в член 8 от Директива 2014/49/ЕС.

(18) Член 10, параграф 2 от Директива 2014/49/ЕС задължава държавите членки да предприемат необходимото с цел до 3 юли 2024 г. наличните финансови средства на всяка СГД да са достигнали целево равнище от 0,8 % от размера на гарантираните депозити на нейните членове. За да се оцени обективно дали СГД са изпълнили това изискване, трябва да се определи точен референтен период за размера на гарантираните депозити и на наличните финансови средства на СГД.

(19) С оглед на устойчивостта на СГД, техните средства следва да се набират чрез стабилни и неотменими вноски. Някои източници на финансиране на СГД, в т.ч. заеми и очаквани възстановявания, са твърде условни, за да бъдат смятани за вноски за постигане на целевото равнище на СГД. За да се уеднаквят условията за СГД за достигане на целевото им равнище и да се гарантира, че наличните финансови средства на СГД се финансират от вноски от сектора, средствата, които са приемливи за изчисляването на целевото равнище, следва да бъдат разграничени от тези, които се смятат за допълнителни източници на финансиране. Изходящите потоци на СГД, в т.ч. предвидимите изплащания на заеми, могат да бъдат планирани и включени в редовните вноски от членовете на СГД и поради това не следва да водят до намаляване на наличните финансови средства под целевото равнище. Поради това е необходимо да се уточни, че веднъж достигнато целевото равнище, шестгодишният период на попълване се задейства само от недостига на налични финансови средства на СГД поради интервенция (изплащания, превантивни мерки, мерки за преструктуриране, алтернативни мерки). С оглед на еднаквото правоприлагане ЕБО следва да разработи проект на регулаторни технически стандарти за определяне на методиката за изчисляване на целевото равнище от СГД.

(20) Наличните финансови средства на СГД следва да бъдат незабавно използваеми за внезапни случаи на изплащане или други интервенции. С оглед на различните практики в Съюза е целесъобразно да се определят изисквания за инвестиционната стратегия на СГД, така че тя да не пречи на СГД да изпълнява мандата си. Когато СГД не е компетентна да определи инвестиционната си стратегия, компетентният в държавата членка субект за определянето на инвестиционната стратегия следва при определянето ѝ да спазва принципите на диверсификация и инвестиране в нискорискови активи. За да се запази пълната оперативна независимост на СГД и безпрепятствения ѝ достъп до нейните средства, когато средствата на СГД се депозират в хазната, те следва да бъдат обособени и вложени в отделна сметка.

(21) Възможността за набиране на наличните финансови средства на СГД чрез задължителни вноски, плащани от институциите членки към схемите за задължителни вноски, създадени от държавите членки за покриване на свързаните със системния риск разходи така и не бе използвана и поради това следва да се премахне.

(22) Необходимо е да се засили защитата на вложителите, като същевременно се избегне необходимостта от спешна продажба на активите на СГД и се ограничат възможните отрицателни проциклични ефекти върху банковия сектор, причинени от събирането на извънредни вноски. Поради това, на СГД следва да бъде разрешено да използват алтернативни механизми за финансиране, чрез които да получават по всяко време краткосрочно финансиране от източници, различни от вноски, включително преди да използват наличните си финансови средства и средствата, събрани чрез извънредни вноски. Тъй като кредитните институции следва да поемат разходите и отговорността за финансирането на СГД, алтернативните механизми за финансиране с публични средства следва да се използват само в краен случай.

(23) С оглед на адекватното диверсифициране на инвестициите на СГД и на сближаването на инвестиционните им практики, ЕБО следва да отправи към СГД насоки в това отношение.

(24) Макар основната роля на СГД е да изплаща гарантираните депозити, други интервенции могат да се окажат за тях по-разходоефективни, а и да позволят непрекъснат достъп до депозитите чрез улесняване на стратегиите за прехвърляне. На СГД може да се наложи да участват в преструктурирането на кредитни институции. В някои държави членки СГД могат и да финансират превантивни мерки за възстановяване на дългосрочната жизнеспособност на кредитните институции или алтернативни мерки при несъстоятелност. Тези превантивни и алтернативни мерки могат значително да подобрят защитата на депозитите, но така или иначе те трябва да са подчинени на подходящи предпазни механизми, в т.ч. единен метод за определяне на разходоефективността, с цел да не се допусне изкривяване на конкуренцията и да се осигури тяхната ефективност, в т.ч. разходна. Тези механизми следва да се прилагат само за интервенциите, финансирани с наличните финансови средства на СГД, регламентирани от настоящата директива.

(25) Мерките за предотвратяване, чрез намеса на достатъчно ранен етап, на несъстоятелността на кредитните институции могат ефективно да се интегрират в инструментариума за управление на кризи, в полза на доверието на вложителите и финансовата стабилност. Тези мерки могат да бъдат под различни форми – капиталова подкрепа чрез инструменти на собствените средства (в т.ч. на базовия собствен капитал от първи ред) или други капиталови инструменти, гаранции или заеми. СГД са прибягвали до тези мерки по разнороден начин. С цел да се осигури интегритета на инструментариума за управление на кризи и такова използване на превантивните мерки, което е в съответствие с уредбата на преструктурирането и на държавната помощ, е необходимо да се определят сроковете и условията за прилагането на тези мерки. Превантивните мерки не са подходящи за поемане на понесените загуби, когато кредитната институция вече е станала – или има вероятност да стане – неплатежоспособна; те следва да се използват на ранен етап, за да се предотврати влошаване на финансовото ѝ състояние. Поради това, определените органи следва да проверяват дали са изпълнени условията за такава намеса на

СГД. От своя страна, тези условия за използването на наличните финансови средства на СГД не следва да засягат оценката на компетентния орган дали дадена ИЗС отговаря на критериите на член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета[41].

(26) С оглед на целесъобразността на превантивните мерки, от кредитните институции следва да се изиска да изготвят бележка, в която се посочват мерките, които се задължават да предприемат. Изготвянето на такава бележка не следва да бъде прекалено сложно и времеемко, така че СГД да може да се намеси в полза на кредитната институция достатъчно рано. Поради това бележката, придружаваща превантивните мерки, следва да бъде под формата на достатъчно кратък обяснителен документ. Тази бележка следва да съдържа всички мерки за недопускане изтичането на средства и за укрепване на капиталовата и ликвидната позиция на кредитната институция, така че тя да може да спазва в перспектива всички съответни пруденциални и други регулаторни изисквания. Поради това, тази бележка следва да съдържа мерки за набиране на капитал, в т.ч. условията за емитиране на права, доброволно преобразуване на подчинените дългови инструменти, управление на пасиви, генериращи капитал продажби на активи, секюритизация на портфейли и задържане на печалбата, в т.ч. забрана за изплащането на дивиденти и за придобиването на дялове в предприятия. По същата причина, при прилагането на заложените в бележката мерки, кредитните институции следва да засилят ликвидната си позиция и да се въздържат от агресивни търговски практики, както и от обратно изкупуване на собствените акции или на хибридни капиталови инструменти. Тази бележка следва да съдържа и стратегия за прекратяване на подпомагането. Компетентните органи са най-подходящите за консултации по целесъобразността и надеждността на заложените в бележката мерки. Компетентните органи следва да сътрудничат с определените органи на СГД, от която кредитната институция е поискала да финансира превантивна мярка, така че последните да могат да се уверят, че са изпълнени всички условия за такава мярка. С цел да се осигури еднообразен подход в Съюза по отношение на превантивните мерки, ЕБО следва да издаде насоки, които да служат на кредитните институции при изготвянето на бележката.

(27) Кредитните институции, които получават подкрепа от СГД под формата на превантивни мерки, трябва да изпълняват задълженията си, а от тези, които не го правят, компетентните органи следва да изискат корективен план. Ако компетентен орган сметне, че с предвидените в корективния план мерки няма да се постигне дългосрочна жизнеспособност на кредитната институция, СГД следва да престане да я подпомага превантивно. С цел да се осигури еднообразен подход в Съюза по отношение на превантивните мерки, ЕБО следва да издаде насоки, които да служат на кредитните институции при изготвянето на корективния план.

(28) С цел да се избегне отрицателният ефект върху конкуренцията и вътрешния пазар, при алтернативни мерки при несъстоятелност на кредитна институция, съответните представляващи я органи в националното производство по несъстоятелност (ликвидатор, синдик, управител и др.) следва да предприемат

[41] Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

мерки за открито, прозрачно и недискриминационно пазарно предлагане на стопанската ѝ дейност или на част от нея, като същевременно се стремят да получат възможно най-високата продажна цена. Кредитната институция или действащият от нейно име посредник следва да осигури подходящ процес на пазарно предлагане на активите, правата и пасивите, които ще се прехвърлят на потенциалните купувачи. Във всеки случай използването на държавни ресурси следва да съблюдава, когато е приложимо, съответните съюзни правни норми относно държавната помощ.

(29) Основната цел на СГД е да защитават гарантираните депозити, поради което те следва да финансират интервенции, които не представляват изплащания, само ако разходите им по такива интервенции са по-ниски в сравнение с тези по изплащанията. Опитът от прилагането на това правило („определяне на разходоефективността“) разкри няколко недостатъка, тъй като настоящата уредба не уточнява как да се определят разходите нито по тези интервенции, нито по изплащанията. За да може разходоефективността да се определя по един и същ начин в целия Съюз, е необходимо да се уточни изчисляването на тези разходи. Същевременно не трябва да се въвеждат прекалено строги условия, които биха възпрепятствали ефективното използване на средствата на СГД за интервенции, които не представляват изплащания на гарантираните депозити. При определянето на разходоефективността СГД следва първо да проверяват дали разходите по финансирането на избраната мярка са по-ниски от тези по изплащанията на гарантираните депозити. При оценяването следва да отчита динамиката на стойността на парите във времето.

(30) Ликвидацията може да бъде продължителен процес, чиято ефективност зависи от националната съдебна ефективност, уредбата на несъстоятелността, индивидуалните банкови характеристики и обстоятелствата по изпадането в неплатежоспособност. За интервенциите на СГД като алтернативна мярка разходоефективността следва да се определя въз основа на оценка на активите и пасивите на кредитната институция, както е предвидено в член 36, параграф 1 от Директива 2014/59/ЕС, и на оценката по член 36, параграф 8 от същата директива. За превантивните мерки обаче определянето на разходоефективността въз основа на точна оценка на възстановимите при ликвидация средства може да се окаже трудно, тъй като самото естество на мерките предполага прилагането им много преди всяка предвидима ликвидация. Поради това следва съответно да се измени съпоставянето на различни сценарии, което служи за определянето на разходоефективността, като във всеки случай очакваните възстановявания следва да бъдат преценявани консервативно и въз основа на получените възстановявания при минали довели до изплащане обстоятелства.

(31) Определените органи следва да оценяват свързаните с мярката разходи за СГД, в т.ч. след изплащане на заем, вливане на капитал или използване на гаранция, след като приспаднат очакваните приходи, оперативните разходи и потенциалната загуба, съпоставяйки ги със сценарий, при който след производството по несъстоятелност се получава хипотетична крайна загуба, при която се взимат предвид възстановяванията от СГД като участник в процедурата по ликвидация на банката. С цел да се постигне обективна и цялостна картина на действителните разходи по изплащанията на гарантираните депозити, оценката на понесената при тези изплащания загуба следва да отчита и непреките разходи във връзка с тях. Тези непреки разходи следва да включват разходите за

попълване на средствата на СГД и евентуалните разходи за СГД във връзка с дадено алтернативно финансиране. С цел да се постигне еднаква методика за определяне на разходоефективността, ЕБО следва да разработи проект на регулаторни технически стандарти за определяне на методиката за изчисляване на разходите по различните интервенции на СГД. С цел да се осигури съответствие на методиката за определяне на разходоефективността с нормативно или договорно възложения мандат на СГД по отношение на превантивните мерки, заложената от ЕБО в този свой проект на регулаторни технически стандарти методика за изчисляване на различните разходни сценарии следва да отчита значението на дадена превантивна мярка за въпросния мандат на СГД.

(32) С цел да се постигне по-съгласувана защита на вложителите и да се уточнят съответните отговорности в рамките на Съюза, СГД на държавата членка по произход следва да изплаща гарантираните депозити на вложителите, намиращи се в държавите членки, в които членуващите в нея кредитни институции приемат депозити и други възстановими средства, като предлагат услуги по депозити на трансгранична основа, без да са установени в тези други държави членки. С цел да се улесни изплащането и информирането на вложителите, СГД на дадена приемаща държава членка следва да може да действа като контактен пункт за вложителите в кредитните институции, упражняващи свободата на предоставяне на услуги.

(33) Сътрудничеството между отделните СГД в Съюза е от основно значение за осигуряването на бързо и икономически ефективно изплащане на средствата на вложителите в кредитни институции, извършващи банкови услуги чрез клонове в други държави членки. С оглед на технологичния напредък, който насърчава използването на трансгранични преводи и дистанционна идентификация, СГД на държавата членка по произход следва да има право да изплаща средства пряко на вложителите в клоновете, намиращи се в друга държава членка, ако административното бреме и разходите ѝ са по-ниски, отколкото ако изплащането се прави от СГД на приемащата държава членка. Тази гъвкавост следва да допълни настоящия механизъм за сътрудничество, който изисква СГД на приемащата държава членка да изплаща гарантираните депозити на вложителите в клонове от името на СГД на държавата членка по произход. За да се запази доверието на вложителите както в приемащата държава членка, така и в държавата членка по произход, ЕБО следва да издаде насоки за подпомагане на СГД в това сътрудничество, като наред с другото предложи списък с условия, при които СГД на държавата членка по произход може да реши да изплати гарантираните депозити на вложителите в клонове, намиращи се в приемащата държава членка.

(34) Когато преместват седалището си в друга държава членка или преобразуват дъщерното си дружество в клон – или обратно, кредитните институции могат да сменят членството си от една в друга СГД. Член 14, параграф 3 от Директива 2014/49/ЕС предвижда вноските на такава кредитна институция, платени през 12-те месеца, предхождащи прехвърлянето, да се прехвърлят на другата СГД пропорционално на размера на прехвърлените гарантирани депозити. За да се избегне прехвърлянето на вноски към приемащата СГД да зависи от различаващите се национални разпоредби относно фактурирането или действителната дата на плащане на вноските, СГД по произход следва да

изчисли сумата, която трябва да бъде прехвърлена, въз основа на дължимите вноски, а не на платените.

(35) Необходимо е всички вложители в Съюза да бъдат еднакво защитени – нещо, което не може да се постигне напълно чрез оценка на еквивалентността на защитата, която трети държави са предвидили за вложителите. Поради тази причина клоновете в Съюза на кредитна институция, чието главно управление се намира в трета държава, следва да станат членове на СГД в държавата членка, в която приемат депозити. Това изискване ще осигури съгласуваност с директиви 2013/36/ЕС и 2014/59/ЕС, с които се засилва пруденциалната уредба и уредбата на преструктурирането за групите от трети държави, предоставящи банкови услуги в Съюза. От друга страна, следва да се избягва излагането на СГД на икономическите и финансовите рискове в трети държави. Поради това, депозитите на кредитните институции от Съюза в клонове, установени в трети държави, не следва да бъдат защитени.

(36) Стандартизираната и редовно оповестявана информация повишава осведомеността на вложителите относно защитата на депозитите. Изискванията за оповестяване следва да отразяват технологичното развитие, поради което тук следва да се вземат предвид новите цифрови канали за комуникация между кредитните институции и техните вложители. Вложителите следва да получават ясна и съгласувана информация за защитата на депозитите си, без това да утежнява прекомерно административното бреме за кредитните институции или СГД. На ЕБО следва да се възложи разработването на проект на технически стандарти за изпълнение, с които да се определят, от една страна, съдържанието и форматът на информационния документ за вложителите, който да им се предоставя ежегодно, а от друга страна, образецът за сведенията, които СГД или кредитните институции са длъжни да съобщават на вложителите в конкретни ситуации – сливания на кредитни институции, определяне, че депозитите са неналични, или изплащане на депозираните клиентски средства.

(37) Сливането на кредитна институция или преобразуването на дъщерно дружество в клон (или обратно) може да засегне основните параметри на защитата на вложителите. С цел да се избегне неблагоприятното въздействие върху вложителите с депозити в двете сливащи се банки, чиято защита на депозитите може да бъде ограничена поради промяна на членството в СГД, всички вложители следва да бъдат информирани за тези промени и да имат право да изтеглят средствата си, без да им бъде наложена санкция, в размер, равен на загубения гарантиран размер на депозитите.

(38) С цел да се запази финансовата стабилност, да се избегне разпространение на проблемите и да се позволи на вложителите да упражняват, когато е приложимо, правото си на иск във връзка със своите депозити, съответните определени органи, СГД и кредитни институции следва да информират вложителите за неналичността на депозитите им.

(39) С цел повишаване на прозрачността за вложителите и насърчаване на финансовата стабилност и доверие сред СГД при изпълнението на техния мандат, настоящите изисквания за докладване следва да бъдат усъвършенствани. Освен настоящите изисквания, които позволяват на СГД да изискват всички сведения от членуващите в тях институции, които са им необходими, за да се подготвят за изплащанията на гарантираните депозити, СГД следва също така да могат да изискват и сведенията, които са им необходими, за да се подготвят за

изплащанията в контекста на трансграничното сътрудничество. Институциите членки на дадена СГД следва да се задължат да ѝ предоставят при поискване обща информация за всяка съществена трансгранична дейност в друга държава членка. Аналогично, за да може ЕБО да разполага с подходящ набор от сведения за динамиката и използването на наличните финансови средства на СГД, държавите членки следва да задължат СГД да уведомяват ЕБО ежегодно за размера на гарантираните депозити и наличните финансови средства, както и за обстоятелствата, довели до използването на средствата на СГД за изплащания или за други мерки. Накрая, за да се отрази засилената роля на СГД в управлението на банковите кризи, което има за цел да улесни използването на средствата на СГД при преструктуриране, СГД следва да имат правото да получават обобщението на плановете за преструктуриране на кредитните институции, за да увеличат общата си готовност да предоставят средствата си.

(40) Техническите стандарти в областта на финансовите услуги следва да улеснят постигането на еднообразна и на подходящо ниво защита на потребителите в Съюза. Ефикасно и целесъобразно е да се възложи на ЕБО – като орган със служители с високоспециализирани познания, разработването на проектите на технически регулаторни стандарти и на стандарти за изпълнение, които не включват политически решения и които подлежат на приемане от Комисията.

(41) В предвидените в настоящата директива случаи Комисията следва да приема разработените от ЕБО проекти на регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета[42] чрез делегирани актове по силата на член 290 от ДФЕС, с цел да се определи следното: а) техническите аспекти по идентифицирането на клиентите на финансовите институции с оглед на изплащането на техните депозити, критериите за извършване на изплащанията на титуляр на сметка в полза на негов клиент или пряко на съответния клиент, както и необходимите правила за недопускане на многократни искания за изплащане в полза на един и същ бенефициер; б) методиката за определяне на разходоефективността; и в) методиката за изчисляване на допустимите с оглед на целевото равнище налични финансови средства.

(42) В предвидените в настоящата директива случаи Комисията следва да бъде оправомощена да приема техническите стандарти за изпълнение в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 чрез актове за изпълнение по силата на член 291 ДФЕС, с цел да се определи следното: а) съдържанието и формàта на предназначения за вложителите информационен документ, както и образеца за предоставяне на вложителите на изискуемите сведения от страна на СГД или кредитните институции; б) процедурите за предоставяне на информация от кредитните институции на техните СГД и от СГД и определените органи на ЕБО, както и образците за предоставянето ѝ.

(43) Поради това Директива 2014/49/ЕС следва да бъде съответно изменена.

(44) Нечленуващите в установена в Съюза СГД клонове на кредитни институции с главно управление извън Съюза се нуждаят от достатъчно време, за да

[42] Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

предприемат стъпките, необходими за задължителното им членство в такава СГД.

(45) По силата на Директива 2014/49/ЕС държавите членки могат да признаят за СГД ИЗС, която удовлетворява критериите на член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и на Директива 2014/49/ЕС. С оглед на специфичния бизнес модел на тези ИЗС и в частност на значението на обуславящите функционирането им превантивни мерки е целесъобразно да се позволи на държавите членки да предвидят за ИЗС 6-годишен срок за изпълнение на новите условия за предприемане на превантивни мерки. Този по-дълъг период на изпълнение отчита времето, необходимо за създаването на фонд за целите на ИЗС извън застраховането на депозитите, договорено между Европейската централна банка, националния компетентен орган и съответните ИЗС.

(46) С цел да се позволи на СГД и на определените органи да изградят необходимия оперативен капацитет за прилагане на новите разпоредби относно прибягването до превантивни мерки е целесъобразно прилагането на тези нови разпоредби да се отложи във времето.

(47) Доколкото целите на настоящата директива – осигуряване на еднаква защита на вложителите в Съюза, не могат поради рисковете, които различаващите се национални подходи могат да породят за целостта на единния пазар, да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а – чрез изменение на вече установените на равнището на Съюза правни норми – могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2014/49/ЕС

Директива 2014/49/ЕС се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. С настоящата директива се определят правилата и процедурите за създаване и функциониране на схемите за гарантиране на депозитите (СГД), гарантирането и изплащането на депозитите, както и използването на средствата на СГД за мерки за осигуряване на достъп на вложителите до техните депозити.“;

б) в параграф 2 буква г) се заменя със следното:

„г) кредитните институции и клоновете на кредитни институции с главно управление извън Съюза, които участват в схемите, посочени в букви а), б) или в) от настоящия параграф.“;

2) В член 2 параграф 1 се изменя, както следва:

а) в точка 3 уводният текст се заменя със следното:

„3) депозит“ означава кредитно салдо, което произтича от държани на сметка средства или от временни ситуации вследствие на обичайни банкови операции и което съответната кредитна институция трябва да изплати по силата на приложимите законови и договорни условия, в т.ч. срочен депозит и спестовен депозит, с изключение на кредитното салдо, където:“;

б) в точка 13 уводният текст се заменя със следното:

„13) „задължение за плащане“ означава неотменимо, напълно обезпечено задължение на кредитна институция да изплати на СГД поисканата от нея парична сума, при условие че обезпечението:“;

в) добавят се следните точки 19 — 23:

19) „орган за преструктуриране“ означава органът за преструктуриране по смисъла на член 2, точка 18 от Директива 2014/59/ЕС;

20) „депозити на клиентски средства“ означава средствата по сметки в кредитна институция, чиито титуляр е финансова институция по смисъла на член 4, параграф 1, точка 26) от Регламент (ЕС) № 575/2013, които средства тази финансова институция депозира в хода на дейността си за сметка на своите клиенти;

21) „съюзна уредба на държавната помощ“ означава уредбата, създадена с членове 107, 108 и 109 от ДФЕС, както и с всички регламенти и актове на Съюза, в т.ч. насоки, съобщения и обяви, изготвени или приети по силата на член 108, параграф 4 или член 109 от ДФЕС;

22) „изпиране на пари“ означава изпиране на пари по смисъла на член 2, точка 1) от [въвежда се препратка към предложението за регламент относно борбата с изпирането на пари (COM(2021) 420 final)]*“;

23) „финансиране на тероризма“ означава финансиране на тероризма по смисъла на член 2, точка 2) от [въвежда се препратка към предложението за регламент относно борбата с изпирането на пари (COM(2021) 420 final)]**.“;

г) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Акциите в ирландски „building societies“, с изключение на тези с капиталов характер, обхванати от член 5, параграф 1, буква б), се считат за депозити.“;

---

* [Въвежда се пълна препратка към предложението за регламент относно борбата с изпирането на пари (COM(2021) 420 final)].

** [Въвежда се пълна препратка към предложението за регламент относно борбата с изпирането на пари (COM(2021) 420 final)].

3) Член 4 се изменя, както следва:

а) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Държавите членки задължават СГД незабавно да уведоми компетентния орган на кредитна институция, която вече не изпълнява задълженията си като член на СГД. Държавите членки задължават компетентния орган да използва в сътрудничество със СГД предвидените

в Директива 2013/36/ЕС надзорни правомощия и незабавно да предприема всички необходими мерки за осигуряване на спазването на изискванията от страна на дадената кредитна институция, в т.ч. при необходимост – налагане на административни санкции и други административни мерки, предвидени в националното законодателство, прието в допълнение към разпоредбите на дял VII, глава 1, раздел IV от Директива 2013/36/ЕС.“;

б) вмъква се следният параграф 4а:

„4а. Държавите членки оправомощават СГД да начисли на кредитна институция, която не плати посочените в член 10 и в член 11, параграф 4 вноски в указания от СГД срок, законова лихва върху дължимата сума, за периода на просрочие.“;

в) параграфи 5 и 6 се заменят със следното:

„5. Държавите членки задължават СГД да уведоми определения орган, когато, въпреки мерките по параграфи 4 и 4а, дадената кредитна институция продължава да не спазва изискванията. Държавите членки задължават определения орган да прецени дали институцията все още изпълнява условията за членство в СГД и да съобщи заключенията си на компетентния орган.

6. Държавите членки предвиждат, че с решението на компетентния орган да отнеме в съответствие с член 18 от Директива 2013/36/ЕС лицензa на кредитна институция се преустановява членството в СГД на тази кредитна институция. Държавите членки предвиждат, че депозитите, държани на датата, на която кредитната институция е престанала да бъде член на СГД, продължават да бъдат гарантирани от тази СГД.“;

г) параграф 8 се заличава;

д) добавя се следният параграф 13:

„13. До ... [Служба за публикации: въвежда се следната дата: 36 месеца след влизането в сила] ЕБО изготвя насоки относно обхвата, съдържанието и процедурите на тестовете за устойчивост, посочени в параграф 10.“;

4) Член 5 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) уводната част се заменя със следното:

„1. Следните суми се изключват от сумите, изплащани от СГД:

ii) буква в) се заменя със следното:

„в) депозити, произтичащи от сделки, във връзка с които е постановена осъдителна присъда за изпиране на пари и финансиране на тероризъм;“;

iii) буква д) се заличава;

iv) буква е) се заменя със следното:

„е) депозити, чийто титуляр, когато са станали неналични, така и не е бил идентифициран съгласно член 16 от Регламент (ЕС) ...

[въвежда се съкратена препратка към предложението за регламент относно борбата с изпирането на пари (COM(2021) 420 final)], освен когато титулярят поиска изплащане и докаже, че липсата на идентификация не се дължи на негови действия;“;

v) буква й) се заличава;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Чрез дерогация от параграф 1, буква и) държавите членки могат да решат депозитите, държани от лични пенсионни схеми и професионални пенсионни схеми на малки или средни предприятия, да бъдат включени до гарантирания размер, определен в член 6, параграф 1.“;

5) Член 6 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се изменя, както следва:

i) уводната част се заменя със следното:

„В допълнение към параграф 1 държавите членки гарантират в размер най-малко на 500 000 евро за 6 месеца след заверяване на сметката или от момента, в който станат законово прехвърлими, следните депозити:“;

ii) буква а) се заменя със следното:

„а) депозити, произтичащи от сключени неотдавна сделки с частни жилищни имоти или предназначени за предстоящи в близко бъдеще такива сделки, стига страна по тях да е физическо лице, което може документално да докаже наличието им;“;

б) вмъква се следният параграф 2а:

„2а. Държавите членки предвиждат, че гарантираният размер, посочен в параграф 2, допълва гарантирания размер, посочен в параграф 1.“;

6) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 5 се заличава;

б) параграф 7 се заменя със следното:

„7. Държавите членки предвиждат СГД да възстанови лихвите по депозити, които са натрупани, но не са кредитирани или дебитирани към датата, на която съответният административен орган е направил констатацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 8), буква а), или на която съдебен орган е постановил решение, както е посочено в член 2, параграф 1, точка 8), буква б). Гарантираният размер, посочен в член 6, параграф 1, или, при обстоятелствата, посочени в член 6, параграф 2, гарантираният размер, посочен в същия параграф, не се превишава.“;

7) вмъква се следният член 7а:

„Член 7а

Тежест за доказване на допустимостта на депозитите и на правото върху тях

Държавите членки предвиждат, че в случаите, посочени в член 6, параграф 2 и член 7, параграф 3, вложителят или, когато е уместно,

титулярят на сметката доказва, че съответните депозити отговарят на условията на член 6, параграф 2 или, при обстоятелствата, посочени в член 7, параграф 3, правото си върху депозитите.“;

8) Член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки разрешават на СГД да прилагат по-дълъг срок за изплащане на депозитите, посочени в член 6, параграф 2, член 7, параграф 3 и член 8б, който не надвишава 20 работни дни, считано от датата, на която тези СГД са получили от дадения вложител пълната поискана от него документация, за да разгледат исканията и да проверят дали са изпълнени условията за изплащане.“;

б) параграф 5 се изменя, както следва:

i) буква в) се заменя със следното:

„в) чрез дерогация от параграф 9, през последните 24 месеца не е имало трансакция, свързана с депозита (сметката е неактивна), освен когато вложителят има депозити и по друга сметка, която е активна;“;

ii) буква г) се заличава;

в) параграф 8 се заличава;

г) параграф 9 се заменя със следното:

„9. Държавите членки предвиждат, че когато през последните 24 месеца не е имало трансакция, свързана с депозита, СГД могат да определят равнище за административните разходи, които биха понесли при извършването на такова изплащане. СГД не са задължени да предприемат изплащането на депозити, чиято стойност е под това равнище. Държавите членки задължават СГД да изплатят гарантираните депозити, чиято стойност е под това равнище, ако вложителите им поискат това.“;

9) вмъкват се следните членове 8а, 8б и 8в:

„Член 8а

Изплащане на депозити над 10 000 евро

Държавите членки предвиждат, че когато подлежащите на възстановяване суми надхвърлят 10 000 евро, СГД възстановяват средствата на вложителите чрез кредитен преводи, както е определен в член 2, точка 20) от Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета*.

Член 8б

Гарантиране на депозитите, които представляват клиентски средства

1. Държавите членки предвиждат СГД да гарантират депозитите, които представляват клиентски средства, когато са налице изброените по-долу обстоятелства:

а) тези депозити са направени от името и за сметка на клиенти, които отговарят на условията за защита по силата на член 5, параграф 1;

б) тези депозити са направени за обособяване на клиентските средства в изпълнение на изискванията за защита, предвидени в правото на Съюза, уреждащо дейностите на субектите, посочени в член 5, параграф 1, буква г);

в) посочените в буква а) клиенти са били – или е било възможно да бъдат – идентифицирани преди датата, на която съответният административен орган е направил констатацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 8), буква а), или на която съдебен орган е постановил решение, както е посочено в член 2, параграф 1, точка 8), буква б).

2. Държавите членки предвиждат размерът на гаранцията, посочен в член 6, параграф 1, да се прилага за всеки клиент, който отговаря на посочените в параграф 1, буква в) от настоящия член условия. Чрез дерогация от член 7, параграф 1, когато определят дадени подлежащи на изплащане клиентски средства, СГД не взимат предвид общите средства, депозирани от този клиент в същата кредитна институция.

3. Държавите членки предвиждат СГД да изплащат гарантираните депозити на титуляря на сметката – в полза на съответните клиенти, или пряко на съответните клиенти.

4. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на:

а) техническите аспекти за идентифициране на клиентите, на които се възстановяват средства в съответствие с член 8;

б) критериите и обстоятелствата, при които средствата се възстановяват на титуляря на сметката – в полза на съответните клиенти, или пряко на съответните клиенти;

в) необходимите правила за недопускане на многократни искания за изплащане в полза на един и същ бенефициер.

При разработването на този проект на регулаторни технически стандарти ЕБО взима предвид изброените по-долу елементи:

а) спецификите на бизнес моделите на различните видове финансови институции по член 5, параграф 1, буква г);

б) специфичните изисквания на приложимото право на Съюза, уреждащо дейността на финансовите институции по член 5, параграф 1, буква г), за третирането на клиентските средства.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да допълни настоящата директива, като приеме посочените в първа алинея от настоящия параграф регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 8в

Спиране на плащанията при подозрение за изпиране на пари или финансиране на тероризма

1. Държавите членки задължават определения орган да уведоми съответната СГД за резултата от мерките за комплексна проверка на клиента, посочени в член 15, параграф 4 от Регламент (ЕС) ... [въвежда се съкратена препратка към предложението за регламент относно борбата с изпирането на пари (COM(2021) 420 final)], в срок от 24 часа от момента, в който получи информацията, посочена в член 48, параграф 4 от [въвежда се препратка към предложението за директива относно борбата с изпирането на пари, с която се отменя Директива (ЕС) 2015/849 (COM(2021) 423 final)]. Държавите членки ограничават обменяните между определения орган и СГД сведения до строго необходимите за изпълнението от СГД на възложените им с настоящата директива задачи и отговорности и подчиняват самия обмен на изискванията на Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета**.

2. Държавите членки предвиждат СГД да спрат изплащането, посочено в член 8, параграф 1, на вложител или лице с право върху суми по неговата сметка при обвинение в престъпление, представляващо или свързано с изпиране на пари или финансиране на тероризъм, до постановяване на съдебното решение.

3. Държавите членки предвиждат СГД да спрат изплащането, посочено в член 8, параграф 1, за същия срок, който е предвиден в член 20 от [въвежда се съкратена препратка към предложението за директива относно борбата с изпирането на пари, с която се отменя Директива (ЕС) 2015/849 (COM(2021) 423 final)], когато звеното за финансово разузнаване, посочено в член 32 от Директива (ЕС) [въвежда се препратка към предложението за директива относно борбата с изпирането на пари, с която се отменя Директива (ЕС) 2015/849 (COM(2021) 423 final)], ги уведоми, че е решило да спре или да не одобри дадена операция или да не позволи операции по банкова или платежна сметка в съответствие с член 20, параграф 1 или 2 от Директива (ЕС) [въвежда се препратка към предложението за директива относно борбата с изпирането на пари, с която се отменя Директива (ЕС) 2015/849 (COM(2021) 423 final)].

4. Държавите членки освобождават СГД от отговорност за мерките, предприети съгласно указанията на звеното за финансово разузнаване. СГД използват всяко сведение, получено от звеното за финансово разузнаване, само за целите на настоящата директива.

* Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 214).

** Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 1996 г. за правна закрила на базите данни (ОВ L 77, 27.3.1996 г., стр. 20).“;

10) В член 9 параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Без да се засягат правата, които могат да имат съгласно националното право, СГД, които извършват съгласно националното право плащания по гарантираните депозити, имат право при ликвидация или възстановяване да стъпят в правата на вложителите до размера на изплатените на вложителите средства. СГД, които правят вноска във връзка с инструментите за преструктуриране, посочени в член 37, параграф 3, буква а) или б) от Директива 2014/59/ЕС, или с мерките, предприети в съответствие с член 11, параграф 5 от настоящата директива, придобиват вземане от остатъчната кредитна институция за всяка загуба, понесена в резултат на направените по силата на член 109 от Директива 2014/59/ЕС вноски за преструктуриране или на извършеното по силата на член 11, параграф 5 от настоящата директива прехвърляне, във връзка със загубите, които иначе са щели да понесат вложителите. Това вземане е от същия ред като предвидения за депозитите, уреждани от националната уредба на несъстоятелността.

3. Държавите членки предвиждат 5-годишен срок, в който вложителите, чиито депозити не са изплатени или признати от СГД в определените в член 8, параграфи 1 и 3 срокове, могат да искат изплащането им.“;

11) Член 10 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се изменя, както следва:

i) след първата алинея се вмъкват следните алинеи:

„За изчисляването на целевото равнище, посочено в първа алинея, референтният период е между 31 декември, предшестващ датата, до която целевото равнище трябва да бъде достигнато, и тази дата.

Когато определят дали СГД е достигнала това целево равнище, държавите членки взимат предвид само наличните финансови средства, предоставени пряко от членовете на СГД или възстановени от тях, след приспадане на административните такси и налози. Тези налични финансови средства включват приходите от инвестираните вноски на членовете в СГД, но изключват изплащанията, които не са поискани от отговарящите на условията вложители при процедурите по изплащане, както и заемите между СГД.“;

ii) трета алинея се заменя със следното:

„Когато посоченото в първа алинея целево равнище бъде достигнато за първи път, а извършените от СГД в съответствие с член 8, параграф 1 и член 11, параграфи 2, 3 и 5 плащания сведат наличните финансови средства на СГД до под две трети от него, СГД определят такъв размер на редовната вноска, който позволява достигането му в рамките на 6 години.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Наличните финансови средства, които СГД взимат предвид с оглед на достигането на целевото равнище, посочено в параграф 2, могат да включват задължения за плащане. Общият дял на задълженията за плащане не надвишава 30 % от общите налични финансови средства, набрани по силата на параграф 2.

ЕБО издава насоки относно задълженията за плащане, в които се определят критериите за допустимост на тези задължения.“;

в) параграф 4 се заличава;

г) параграф 7 се заменя със следното:

„7. Държавите членки задължават СГД, определените органи или компетентните органи да определят инвестиционна стратегия за наличните финансови средства на СГД, която при това съблюдава принципа на диверсификация и инвестиране в нискорискови активи.“;

д) вмъква се следният параграф 7а:

„7а. Държавите членки предвиждат за СГД възможност да депозират изцяло или частично наличните си финансови средства в своята национална централна банка или национална хазна – в отделни сметки и с лесен достъп до тях за целите на членове 11 и 12.“;

е) параграф 10 се заличава;

ж) добавят се следните параграфи 11, 12 и 13:

„11. Държавите членки предвиждат за СГД възможност да използват, в контекста на мерките, посочени в член 11, параграфи 1, 2, 3 и 5, средствата, произхождащи от посочените в член 10, параграф 9 алтернативни механизми за финансиране, които не са финансирани с публични средства, преди да използват наличните финансови средства и преди да прибегнат до извънредните вноски, посочени в член 10, параграф 8. Държавите членки предвиждат използването от СГД на алтернативните механизми за финансиране, финансирани с публични средства, да бъде само като крайно средство.

12. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на:

а) методиката за изчисляване на наличните финансови средства, допустими за посоченото в параграф 2 целево равнище, в т.ч. за дефиниране на наличните финансови средства на СГД и на категориите налични финансови средства, набрани от вноски;

б) процеса за достигане на посоченото в параграф 2 целево равнище, след като СГД е използвала наличните финансови средства в съответствие с член 11.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до ... [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да допълни настоящата директива, като приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

13. До... [Служба за публикации: въвежда се дата = 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] ЕБО разработва насоки за начините, по които СГД биха могли да диверсифицират, а и да инвестират в нискорискови активи, наличните си финансови средства.“;

12) Член 11 се заменя със следното:

„*Член 11*

Използване на финансовите средства

1. Държавите членки предвиждат, че СГД използват наличните финансови средства, посочени в член 10, предимно за изплащане на гарантираните депозити в съответствие с член 8, без да се засяга използването на допълнителните финансови средства, събрани от СГД за изпълнението на задачи, които не се отнасят до защитата на вложителите съгласно настоящата директива.

2. Държавите членки предвиждат, че СГД използват наличните финансови средства за финансиране на преструктурирането на кредитни институции в съответствие с член 109 от Директива 2014/59/ЕС. Държавите членки възлагат на органите за преструктуриране да определят, след консултация със СГД по резултата от посоченото в член 11д от настоящата директива определяне на разходоефективността, вноската на СГД във финансирането на преструктурирането на кредитни институции.

3. Държавите членки могат да разрешат на дадена СГД да използва наличните финансови средства за посочените в член 11а превантивни мерки в полза на кредитна институция, ако са изпълнени изброените по-долу условия:

а) не е налице никое от обстоятелствата, посочени в член 32, параграф 4 от Директива 2014/59/ЕС;

б) СГД е потвърдила, че разходите за мярката не надвишават изчислените в съответствие с член 11д разходи по изплащане на гарантираните депозити;

в) изпълнени са всички условия на членове 11а и 11б.

4. Когато наличните финансови средства се използват за посочените в член 11а превантивни мерки, членуващите в СГД кредитни институции незабавно ѝ предоставят използваните за алтернативни мерки ресурси, при необходимост под формата на извънредни вноски, когато:

а) възникне необходимост от изплащане на гарантираните депозити, а наличните финансови средства на СГД са под две трети от целевото равнище; или

б) наличните финансови средства на СГД са под 25 % от целевото равнище.

5. Когато кредитна институция се ликвидира в съответствие с член 32б от Директива 2014/59/ЕС с цел да напусне пазара или да прекрати банковата си дейност, държава членка може да разреши на СГД да използва наличните финансови средства за алтернативни мерки за запазване на достъпа на

вложителите до техните депозити, в т.ч. прехвърляне на активи и задължения, както и на депозитни портфейли, ако СГД потвърди, че разходите за мярката не надвишават изчислените в съответствие с член 11д от настоящата директива разходи за изплащане на гарантираните депозити и че са изпълнени всички условия на член 11г от настоящата директива.“;

13) вмъкват се следните членове 11а—11д:

„Член 11а

Превантивни мерки

1. Когато държавите членки разрешават използването на средства на СГД за превантивни мерки, както е посочено в член 11, параграф 3, те обвързват това използване от СГД на наличните финансови средства за превантивните мерки, посочени в член 11, параграф 3, с наличието на изброените по-долу условия:

а) искането от кредитната институция за финансиране на такива превантивни мерки е придружено от посочената в член 11б бележка, съдържаща мерките;

б) кредитната институция се е консултирала с компетентния орган по мерките, съдържащи се в посочената в член 11б бележка;

в) използването на превантивни мерки от СГД е обвързано с условия, наложени на подпомаганата кредитна институция, сред които задължително са по-строго наблюдение на риска при кредитната институция и по-широки инспекционни права на СГД;

г) използването на превантивни мерки от СГД е обвързано с поетите от кредитната институция задължения за осигуряване на достъп до гарантираните депозити;

д) членуващите в СГД кредитни институции са в състояние да плащат извънредните вноски съгласно предвиденото в член 11, параграф 4;

е) кредитната институция изпълнява задълженията си по настоящата директива и изцяло е изплатила всички предходни превантивни мерки.

2. Държавите членки изискват от СГД да разполагат с подходящи за подбора и прилагането на превантивните мерки и за наблюдението на съответните рискове системи за наблюдение и процедури за взимане на решения.

3. Държавите членки не допускат прилагане от СГД на превантивни мерки, ако определеният орган не е потвърдил, че са изпълнени всички посочени в параграф 1 условия. Определеният орган уведомява компетентния орган и органа за преструктуриране.

4. Държавите членки задължават СГД, които използват наличните си финансови средства за капиталови интервенции, да прехвърлят на частния сектор, веднага щом търговските и финансовите обстоятелства позволяват това, своите акции или други капиталови инструменти в подпомаганата кредитна институция.

Член 11б

Бележка, придружаваща превантивните мерки

1. Държавите членки изискват от кредитните институции, които искат от СГД да финансира превантивни мерки съгласно предвиденото в член 11, параграф 3,

да представят за консултация на компетентния орган бележка с мерките, които се задължават да предприемат, за да осигурят или възстановят спазването на приложимите надзорни изисквания, предвидени в Директива 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 575/2013.

2. В посочената в параграф 1 бележка се изброяват мерките за ограничаване на риска от влошаване на финансовото положение на кредитната институция и за укрепване на капиталовата и ликвидната ѝ позиция.

3. При мярка за капиталова подкрепа, държавите членки изискват посочената в параграф 1 бележка да съдържа възможните мерки за набиране на капитал, в т.ч. за предотвратяване изтичането на средства, прогнозна оценка на капиталовата адекватност и последваща оценка на капиталовия недостиг, който СГД трябва да покрие.

4. Държавите членки изискват, при мярка за подкрепа на ликвидността, посочената в параграф 1 бележка да съдържа ясен график за изплащане от кредитната институция на всички средства, получени като превантивна мярка.

5. Когато е уместно, държавите членки изискват съобразяване на мерките, съдържащи се в посочената в параграф 1 бележка, с плана за запазване на капитала, посочен в член 142 от Директива 2013/36/ЕС.

6. Когато е приложима съюзната уредба на държавната помощ, държавите членки изискват съобразяване на мерките, съдържащи се в посочената в параграф 1 бележка, с плана за преструктуриране, който кредитната институция е длъжна, съгласно тази уредба, да представи на Комисията.

Член 11в

Корективен план

1. Държавите членки изискват от СГД незабавно да уведоми компетентния орган, ако кредитна институция не изпълни задълженията, съдържащи се в посочената в член 11б, параграф 1 бележка, или не възстанови на падежа предоставената ѝ като превантивна мярка сума.

2. В посочената в параграф 1 ситуация държавите членки предвиждат компетентният орган да изиска от кредитната институция да представи корективен план-график, в който се посочват със съответните срокове стъпките, които тя ще предприеме, за да осигури или възстанови спазването на надзорните изисквания, да съхрани дългосрочната си жизнеспособност и да изплати дължимата сума, внесена от СГД като превантивна мярка.

3. Ако компетентният орган не е убеден в надеждността или осъществимостта на корективния план, СГД не предоставя допълнителни превантивни мерки на тази кредитна институция.

4. До... [Служба за публикации: въвежда се дата = 42 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] ЕБО издава насоки, в които се определят елементите на бележката, която придружава посочените в член 11б, параграф 1 превантивни мерки, и на корективния план, посочен в параграф 1 от настоящия член.

Член 11г

Прозрачност на пазарното предлагане при алтернативни мерки

1. Когато държавите членки разрешават използването на средства на СГД за посочените в член 11, параграф 5 алтернативни мерки в полза на кредитна институция, те обвързват това финансиране от СГД с пазарно предлагане – или с предприемането на стъпки за пазарно предлагане – от страна на кредитната институция на активите, правата и пасивите, които тя възнамерява да прехвърли. Без да се засяга съюзната уредба на държавната помощ, при такова пазарно предлагане се съблюдават изброените по-долу условия:

а) пазарното предлагане е открито и прозрачно и не представя погрешно прехвърляните активи, права и пасиви;

б) пазарното предлагане не облагодетелства, не дискриминира и не предоставя предимство на отделен потенциален купувач;

в) пазарното предлагане не поражда конфликт на интереси;

г) при пазарното предлагане се отчита необходимостта от прилагане на бързо решение предвид крайния срок в член 3, параграф 2, втора алинея за констатацията по член 2, параграф 1, точка 8), буква а);

д) пазарното предлагане има за цел да максимизира продажната цена на съответните активи, права и пасиви.

Член 11д

Определяне на разходоефективността

1. Държавите членки задължават СГД да сравнят посочените по-долу елементи, когато преценяват използването на средствата си за мерките, посочени в член 11, параграф 2, 3 или 5:

а) прогнозните разходи за СГД по финансиране на мерките, посочени в член 11, параграф 2, 3 или 5;

б) прогнозните разходи по изплащане на гарантираните депозити в съответствие с член 8, параграф 1.

2. За посоченото в параграф 1 сравнение се прилага следното:

а) за оценката на разходите, посочени в параграф 1, буква а), СГД взимат предвид очакваните приходи, оперативните разходи и потенциалната загуба във връзка с мярката;

б) за мерките, посочени в член 11, параграфи 2 и 5, СГД основават оценката си на посочените в параграф 1, буква б) разходи по изплащане на гарантираните депозити, на оценката на активите и пасивите на кредитната институция, посочена в член 36, параграф 1 от Директива 2014/59/ЕС, и на оценката, посочена в член 36, параграф 8 от същата директива;

в) за мерките, посочени в член 11, параграф 2, 3 и 5, когато оценяват посочените в параграф 1, буква б) разходи по изплащане на гарантираните депозити, СГД взимат предвид прогнозното отношение на възстановяванията, разходите си за попълване на финансовите средства от своите членове – кредитни институции, и потенциалните си допълнителни разходи във връзка с финансирането си;

г) за мерките, посочени в член 11, параграф 3, когато оценяват разходите си по изплащане на гарантираните депозити, СГД умножават по 85 % прогнозното отношение на възстановяванията, изчислено по методиката в параграф 5, буква б).

3. Държавите членки предвиждат, че средствата, използвани за финансиране на преструктурирането на кредитни институции, както е посочено в член 11, параграф 2, за превантивните мерки, посочени в член 11, параграф 3, или за алтернативните мерки, посочени в член 11, параграф 5, не надхвърлят размера на гарантираните депозити в кредитната институция.

4. Държавите членки задължават компетентните органи и органите за преструктуриране да предоставят на СГД цялата информация, необходима за сравнението, посочено в параграф 1. Държавите членки задължават органа за преструктуриране да предоставя на СГД прогнозните разходи по вноската на СГД за преструктуриране на кредитни институции, както е посочено в член 11, параграф 2.

5. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на:

а) методиката за изчисляване на посочените в параграф 1, буква а) прогнозни разходи с отчитане на особеностите на съответната мярка;

б) методиката за изчисляване на посочените в параграф 1, буква б) прогнозни разходи по изплащане на гарантираните депозити, в т.ч. прогнозното отношение на възстановяванията, посочено в параграф 2, буква в);

в) начина, по който в методиките по букви а), б) и в) се отчита, когато е приложимо, икономическата целесъобразност предвид динамиката на стойността на парите във времето.

При превантивни мерки методиката в буква б) за изчисляване на посочените в параграф 1, буква б) прогнозни разходи по изплащане на гарантираните депозити отчита значението на превантивните мерки за нормативно или договорно възложените задачи на СГД , в т.ч. посочените в член 1, параграф 2, буква в) ИЗС.

ЕБО представя на Комисията този проект на регулаторни технически стандарти до [Служба за публикации: въвежда се дата = 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да допълни настоящата директива, като приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.“;

14) Член 14 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки предвиждат СГД да защитават вложителите в клоновете, създадени от техните кредитни институции членки в други държави членки, и вложителите, намиращи се в държави членки, в които кредитните институции членки упражняват свободата на предоставяне на услуги, посочена в дял V, глава 3 от Директива 2013/36/ЕС.“;

б) в параграф 2 се добавя следната алинея:

„Чрез дерогация от първа алинея, държавите членки позволяват на СГД на държавата членка по произход да изплаща гарантираните депозити пряко на съответните клонове, когато са изпълнени изброените по-долу условия:

i) административното бреме и разходите по това изплащане са по-ниски, отколкото ако изплащането се извършва от СГД на приемащата държава членка;

ii) СГД на държавата членка по произход осигурява на вложителите не по-малко благоприятно третиране, отколкото ако изплащането е било извършено в съответствие с първа алинея.“;

в) вмъкват се следните параграфи 2а и 2б:

„2а. Държавите членки предвиждат за СГД на приемащата държава членка възможност да служи, при наличие на споразумение със СГД на държавата членка по произход, за контактен пункт за вложителите в кредитните институции, които упражняват свободата на предоставяне на услуги, както е посочено в дял V, глава 3 от Директива 2013/36/ЕС, като направените разходи ѝ се възстановяват.

2б. В случаите, посочени в параграфи 2 и 2а, държавите членки предвиждат сключване между СГД на държавата членка по произход и СГД на съответната приемаща държава членка на споразумение за реда и условията на изплащане, в т.ч. за възстановяването на направените разходи, за контактния пункт за вложителите и за графика и начина на изплащане.“;

г) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите членки предвиждат, че когато кредитна институция престане да членува в СГД и стане член на СГД на друга държава членка или прехвърли някои свои дейности на СГД на друга държава членка, СГД на държавата по произход прехвърля на СГД на приемащата държава вноските, дължими за последните 12 месеца преди смяната на членството в СГД, с изключение на извънредните вноски, посочени в член 10, параграф 8.“;

д) вмъква се следният параграф 3а:

„3а. За целите на параграф 3 държавите членки предвиждат прехвърлянето на посочената в същия параграф сума от СГД на държавата по произход да стане в срок от 1 месец от промяната на членството в СГД.“;

е) добавя се следният параграф 9:

„9. ЕБО издава насоки за начина, по който разглежда ролята на посочените в параграф 2, първа алинея СГД на държавата членка по произход и СГД на приемащата държава членка, като изброява обстоятелствата и условията, при които СГД на държавата членка по произход може да реши да изплати гарантираните депозити в клонове, намиращи се в друга държава членка, както е посочено в параграф 2, трета алинея.“;

15) Член 15 се заменя със следното:

„*Член 15*

Клонове на кредитни институции от трета държава

Държавите членки изискват от клоновете на кредитни институции с главно управление извън Съюза да станат членове на СГД на тяхна територия, преди да им разрешат да приемат в тях отговарящи на условията депозити.“;

16) вмъква се следният член 15а:

„*Член 15а*

Кредитни институции членки с клонове в трета държава

Държавите членки предвиждат обхватът на дадена СГД да включва вложителите в установен в трета държава клон на членуваща в нея кредитна институция само ако с одобрението на определения орган дадената СГД набира от тази кредитна институция съответните вноски.“;

17) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки изискват от кредитните институции да предоставят на съществуващите и потенциалните вложители информацията, която им е необходима, за да определят в коя СГД в Съюза членуват институцията и клоновете ѝ. Кредитните институции предоставят тази информация под формата на информационен документ, изготвен във формат за извличане на данни, както е определен в член 2, точка 3) от Регламент (ЕС) XX/XXXX на Европейския парламент и на Съвета [Регламент относно ЕЕТД]***.

*** Регламент (ЕС) XX/XXX на Европейския парламент и на Съвета от [XXX г.] за създаване на европейска единна точка за достъп, осигуряваща централизиран достъп до публично достъпна информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивото развитие.“;

б) вмъква се следният параграф 1а:

„1а. Държавите членки предвиждат информационният лист, посочен в параграф 1, да съдържа изброените по-долу елементи:

i) основна информация за защитата на депозитите;

ii) данни за връзка на кредитната институция като първи контактен пункт за информация за съдържанието на информационния документ;

iii) посочения в член 6, параграф 1 и член 6, параграф 2 размер на гаранцията на депозитите, изразен в евро или в друга валута, когато е приложимо;

iv) приложимите изключения от защитата на СГД;

v) ограниченията на защитата при съвместните сметки;

vi) срока за изплащане на гарантираните депозити при неплатежоспособност на кредитната институция;

vii) паричната единица на изплащанията;

viii) идентификационните данни на гарантиращата дадения депозит СГД, в т.ч. препратка към нейния уебсайт.“;

в) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Държавите членки изискват от кредитните институции да предоставят посочения в параграф 1 информационен документ, преди да сключат договор за приемане на депозити и впоследствие – ежегодно. Вложителите потвърждават получаването на информационния документ.“;

г) в параграф 3 първа алинея се заменя със следното:

„Държавите членки изискват от кредитните институции да потвърждават в извлеченията от сметките на вложителите, че депозитите им са отговарящи на условията депозити, и да включват в тези извлечения препратка към посочения в параграф 1 информационен документ.“;

д) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Държавите членки задължават кредитните институции да предоставят посочените в параграф 1 сведения на езика, избран по взаимно съгласие между вложителя и кредитната институция при откриването на сметката, или на официалния език или езици на държавата членка, в която е установен клонът.;“

е) параграфи 6 и 7 се заменят със следното:

„6. Държавите членки задължават кредитните институции да уведомяват при сливане, преобразуване на дъщерни предприятия в клонове или подобни операции своите вложители най-малко 1 месец преди дадената операция да породи правно действие, освен ако компетентният орган не е предвидил по-кратък срок от съображения за търговска тайна или финансова стабилност. В уведомлението се обяснява как операцията се отразява на защитата на вложителите.

Ако в резултат на операция по първа алинея се снижи защитата на депозитите в дадена кредитна институция, държавите членки задължават тази кредитна институция да уведоми вложителите си за възможността да изтеглят или прехвърлят в друга кредитна институция своите отговарящи на условията депозити, в т.ч. всички натрупани лихви и ползи, като до 3 месеца, считано от посоченото в първа алинея уведомление, и до размера, равен на снижения гарантиран размер на депозитите им, не им се налагат наказателни такси за това.

7. Държавите членки задължават кредитните институции, които прекратяват членството си в СГД, да уведомят за това вложителите си най-малко 1 месец преди такова прекратяване.“;

ж) вмъква се следният параграф 7а:

„7а. Държавите членки задължават определените органи, СГД и съответните кредитни институции да уведомяват вложителите си, в т.ч. чрез съобщение на уебсайта си, за направена от съответния административен орган констатация – както е посочено в член 2, параграф 1, точка 8), буква а), или за постановено от съдебен орган решение – както е посочено в член 2, параграф 1, точка 8), буква б).;“

з) параграф 8 се заменя със следното:

„8. Държавите членки задължават кредитните институции да предоставят по електронен път изискуемите по силата на настоящата директива сведения на вложителите си, които използват банкиране онлайн, освен ако тези вложители изрично не поискат получаването им на хартиен носител.“;

и) добавя се следният параграф 9:

„9. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на:

а) съдържанието и формàта на информационния документ, посочен в параграф 1а;

б) съдържанието – и процедурата за предоставяне – на изискуемите сведения в уведомленията, които определените органи, СГД или кредитните институции отправят на вложителите в случаите, посочени в членове 8б и 8в и в параграфи 6, 7 и 7а от настоящия член.

ЕБО представя на Комисията този проект на технически стандарти за изпълнение до ... [Служба за публикации: въвежда се дата = 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.“;

18) вмъква се следният член 16а:

„*Член 16а*

Обмен на информация между кредитните институции и СГД и информиране от страна на органите

1. Държавите членки предвиждат СГД да получават по всяко време и при поискване от членуващите в тях кредитни институции всички необходими сведения за подготовката на изплащането на гарантираните депозити при съблюдаване на предвиденото в член 5, параграф 4 изискване за идентификация, в т.ч. информацията за целите на член 8, параграф 5 и членове 8б и 8в.

2. Държавите членки задължават членуващите в дадена СГД кредитни институции да ѝ предоставят при поискване сведения за:

а) вложителите в клоновете на тези кредитни институции;

б) вложителите, които са получатели на услуги, предоставяни от членуващите институции при упражняване на свободното предоставяне на услуги.

В сведенията по букви а) и б) се посочват държавите членки, в които се намират тези клонове или вложители.

3. Държавите членки задължават своите СГД да уведомяват до 31 март всяка година ЕБО за размера към 31 декември предходната година на гарантираните депозити в съответната държава членка. До същата дата СГД съобщават на ЕБО и размера на наличните си финансови средства, в т.ч. дела на заетите ресурси, поетите задължения за плащане и графика за постигане на целевото равнище, в случай че използват свои средства.

4. Държавите членки задължават определените органи да уведомяват без ненужно забавяне ЕБО за всяко едно от следните:

а) констатацията, предвид посочените в член 2, параграф 1, точка 8 обстоятелства, за неналичност на депозитите;

б) евентуалното прилагане на някоя от мерките, посочени в член 11, параграфи 2, 3 и 5, и размера на средствата, използвани в съответствие с член 8, параграф 1 и член 11, параграфи 2, 3 и 5, а когато е приложимо и е известен – размера на възстановените средства, произтичащите от това разходи за СГД и продължителността на процеса на възстановяване;

в) наличието и използването на посочените в член 10, параграф 3 алтернативни механизми за финансиране;

г) всички СГД, преустановили дейността си или създали нови СГД, в т.ч. в резултат на сливане или на трансгранично разширяване на дейността.

В уведомлението, посочено в първа алинея, се съдържа резюме, в което се описват изброените по-долу елементи:

а) първоначалното състояние на кредитната институция;

б) мерките, за които са използвани средства на СГД;

в) очакваният размер на използваните налични финансови средства.

5. ЕБО публикува своевременно получените по силата на параграфи 2 и 3 сведения и посоченото в параграф 4 резюме.

6. Държавите членки задължават органите за преструктуриране на кредитните институции, които са членове на СГД, да предоставят на СГД при поискване посоченото в член 10, параграф 7, буква а) от Директива 2014/59/ЕС обобщение на ключовите елементи на плановете за преструктуриране, ако тези сведения са необходими на СГД и определените органи, за да изпълняват задълженията си по член 11, параграфи 2, 3 и 5 и по член 11д.

7. ЕБО разработва проект на технически стандарти за изпълнение за определяне на процедурите за предоставяне на предвидените в параграфи 1—4 сведения, на използваните за целта образци и на съдържанието на тези сведения според видовете вложители.

ЕБО представя на Комисията този проект на технически стандарти за изпълнение до ... [Служба за публикации: въвежда се дата = 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

Комисията се оправомощава да приеме техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.“;

19) Приложение I се заличава.

Член 2

Преходни разпоредби

1. Държавите членки предвиждат клоновете на кредитните институции, чието главно управление се намира извън Съюза и които приемат отговарящи на условията депозити в държава членка към ... [Служба за публикации: въвежда се датата на влизане в сила], но не са членове на СГД към тази дата, да се присъединят до [Служба за публикации: въвежда се дата = 3 месеца след влизането в сила] към действащата на тяхна територия СГД. Член 1, точка 15 не се прилага за тези клонове до [Служба за публикации: въвежда се дата = 3 месеца след влизането в сила].

2. Чрез дерогация от изменения с настоящата директива член 11, параграф 3 от Директива 2014/49/ЕС и от членове 11а, 11б, 11в и 11д във връзка с превантивните мерки, до [Служба за публикации: въвежда се датата = 72 месеца след влизането в сила на настоящата директива] държавите членки могат да разрешат на посочените в член 1, параграф 1, буква в) ИЗС да спазват националните разпоредби, с които се прилага член 11, параграф 3 от Директива 2014/49/ЕС, приложими към [Служба за публикации: въвежда се датата на влизане в сила на настоящата директива].

Член 3

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до ... [Служба за публикации: въвежда се датата = 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

   Те прилагат тези разпоредби, считано от ... [Служба за публикации: въвежда се датата = 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива]. Те обаче прилагат от ... [Служба за публикации: въвежда се датата = 48 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] разпоредбите, необходими, за да се съобразят с изменения с настоящата директива член 11, параграф 3 и членове 11а, 11б, 11в и 11д във връзка с превантивните мерки.

   Когато държавите членки приемат тези разпоредби, те включват в тях позоваване на настоящата директива или го правят при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 4

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*